

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo
Kuvendi – Skupština – Assembly

Zakon br.08/L-257

O UPRAVLJANJU PORESKIM POSTUPCIMA

Skupština Republika Kosova,

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

ZAKON O UPRAVLJANJU PORESKIM POSTUPCIMA

POGLAVLJE I.
OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Cilj

Ovaj zakon uređuje postupke za upravljanje poreskim obavezama u Republici Kosovo koji su u delokrugu rada Poreske uprave Kosova (u daljem tekstu: PUK), kao i načela organizacije i rada PUK-a.

Član 2.
Delokrug primene

Odredbe ovog zakona su obavezujuće za sva lica koja podležu delokrugu primene ovog zakona, PUK i druge institucije utvrđene ovim zakonom.

Član 3. Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Privredna delatnost** – svaka aktivnost proizvođača, trgovca ili lica koji isporučuju robu i/ili usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne delatnosti, profesionalne i eksploatacione delatnosti na kontinuiranoj osnovi materijalne ili nematerijalne imovine, u cilju obezbeđivanja prihoda;

1.2. **Javni organi vlasti** – centralni, lokalni ili javni organi vlasti ili bilo koji drugi organ vlasti koji vrši javnu, izvršnu, zakonodavnu, regulatornu, upravnu ili sudsku vlast;

1.3. **Založno pravo** – prijem i zadržavanje imovine poreskog obveznika od strane PUK-a kao instrument obezbeđenja naplate bilo kog poreza, kao i pravo na prodaju takve imovine i korišćenje novčanih sredstva od prodaje za naplatu tog poreza;

1.4. **Završni bilans stanja** – finansijski izvešaj na dan prestanka poslovne delatnosti;

1.5. **Poreska prijava:**

1.5.1. prijava za porez na lične dohotke (u daljem tekstu: PLD);

1.5.2. prijava za porez na prihode korporacija (u daljem tekstu: PPK);

1.5.3. prijavu za PDV;

1.5.4. prijava za penzijske doprinose; i

1.5.5. bilo koja druga prijava koju zahteva PUK.

1.6. **Poreska obaveza** – obaveza plaćanja u vezi sa ostvarivanjem oporezivih prihoda prema važećim poreskim propisima;

1.7. **Poreski dokument** – dokumenat koji izdaje PUK tokom vršenja zakonom utvrđenih dužnosti;

1.8. **Dostava** – uručenje pripadajuće isprave poreznom obvezniku:

1.8.1. fizičkim uručenjem isprave poreznom obvezniku, zastupniku poreznog obveznika, članu porodice poreznog obveznika, službeniku, direktoru ili zaposlenom kod poreznog obveznika, radnja koja se smatra izvršenom nezavisno od toga da li lice prihvati ili odbije dostavu isprave;

1.8.2. dostavom isprave u prebivalište poreskog obveznika ili uobičajenom mestu privrednog subjekta;

1.8.3. slanjem poštom na poslednju poznatu adresu poreskog obveznika; ili

- 1.8.4. slanjem dokumenta elektronskom poštom na poslednju poznatu adresu poreznog obveznika.
- 1.9. **Subjekt** – korporacija ili druga poslovna organizacija koje ime svojstvo pravnog lica, poslovna organizacija koja posluje sredstvima u javnoj ili društvenoj svojini, nevladina organizacija registrovana prema zakonodavstvu o registraciji i delovanju nevladinih organizacija u Republici Kosovo, kao i stalna jedinica nerezidentnog lica i ne uključuje individualno preduzetništvo poreskog obveznika, grupe ili partnerstvo lica ili ortačko društvo;
- 1.10. **Fiktivna faktura** – faktura koja se izdaje koja se izdaje u slučajevima kada transakcija/isporuka i/ili usluge nije izvršena;
- 1.11. **Upravna istraga** – svaki inspekcijski nadzor, kontrola ili druga mera koju organ uprave preduzima radi utvrđivanja neregularne prirode delatnosti pod istragom, sve dok ove istrage nisu u suprotnosti sa nadležnostima Državnog tužilaštva za pokretanje krivične istrage;
- 1.12. **Zaposleni** – fizičko lice, koje obavlja poslove za zaradu pod upravom i kontrolom poslodavca, nezavisno od toga da li se posao obavlja po ugovoru ili nekom drugom obliku sporazuma, pismenog ili ne;
- 1.13. **Nerezident** – svako lice ili subjekt koji ne ispunjava jedan od kriterijuma iz stava 1. podstava 1.40. ovog člana;
- 1.14. **Poreski savetnik** – lice koje pruža poreske savete tokom poreskog postupka;
- 1.15. **Nedokumentovana roba** – roba koju poseduje lice, za koju nema pripadajuću dokumentaciju koja dokazuje njeno poreklo, od kojeg lica je kupilo ili uvezlo robu, ili od kojeg lica primilo robu u zamenu za drugu robu ili usluge;
- 1.16. **Mera oduzimanja imovine** – oduzimanje ili druga mera za uzimanja imovine za naplatu poreza koji se duguje PUK-u;
- 1.17. **Individualno preduzetništvo** – fizičko lice koje se bavi preduzetništvom, koje nije zavisan agent ili zaposlenik neke druge privredne delatnosti;
- 1.18. **Fiskalni broj** – broj koji PUK dodeljuje poreskom obvezniku i koji se koristi samo u poreske svrhe;
- 1.19. **Jedinstveni identifikacioni broj** – registarski broj koji je Kosovska agencija za registraciju preduzeća (u daljem tekstu: KARP) dodelila poslovnoj organizaciji;
- 1.20. **Stalna jedinica** – pojam definisan važećim zakonodavstvom o PPK-u;
- 1.21. **Ekonomski operater** – kompanija ovlašćena od strane nadležnog organa za nabavku, ugradnju i održavanje EFU/FS.
- 1.22. **Poreska organizacija** – opšti pojam i čini bilo kakvu vrstu privrednih društva osnovanih u Republici Kosovo prema važećem zakonodavstvu;

1.23. Ortačko društvo:

1.23.1. ortačko društvo, komanditno društvo ili putem sličnih sporazuma koje nije pravno lice i koji srazmerno dele udeo u kapitalu, prihode i gubitke među ortacima; i

1.23.2. grupa ili udruženje lica, uključujući konzorcijume, ali isključujući ortačka društva koja su osnovana radi zajedničke svrhe posebne privredne delatnosti.

1.24. Elektronski fiskalni uređaj (EFU)/Fiskalni sistem (FS) – kompjuterizovani elektronski uređaji ili sistem koji se koristi radi izdavanja prodajnih računa za maloprodajne transakcije;

1.25. Opšteprihvaćena računovodstvena načela – prihváćeni sporazum ili stvarna autorativna podrška u okviru jedne zemlje u određenom trenutku u pogledu toga koja sredstva i obaveze treba upisati u aktivi i pasivi; koje promene treba da se upisu u aktivi i pasivi; kako treba meriti aktivu i pasivu, kao i promene u njima; koje informacije treba da se otkriju i način na koji se otkrivaju; i koje finansijske izveštaje treba pripremiti;

1.26. Pregled informacija:

1.26.1. izveštaj o porezu po odbitku penzijskih doprinosa i drugih doprinosa utvrđenih zakonom;

1.26.2. godišnji izveštaj o nabavkama u ukupnoj vrednosti od više od petsto evra (500 €) od jednog dobavljača;

1.26.3. obrazac zahteva za odobrenje korišćenja Elektronskog fiskalnog uređaja/Fiskalnog sistema (u daljem tekstu EFU/FS);

1.26.4. račun izdat iz EFU/FS ili softvera;

1.26.5. poreska faktura, kao što se utvrđeno zakonom o porezu na dodatu vrednost (u daljem tekstu: PDV);

1.26.6. faktura ili rukom izrađen račun koji se ne popunjava putem EFU/SF ili softvera;

1.26.7. periodičan izveštaj koji EFU/FS ili softver podnosi PUK-u;

1.26.8. bilo koji obrazac koji odredi PUK za uređaj sa poreskim identifikacionim brojem;

1.26.9. finansijski izveštaji u skladu sa zakonom o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji;

1.26.10. knjiga nabavke koju je potrebno poslati elektronskim putem;

1.26.11. knjiga prodaje koju je potrebno poslati elektronskim putem;

1.26.12. obrazac za kontrolisane transakcije; i

1.26.13. bilo koji drugi obrasci ili izveštaji u poreske svrhe.

1.27. **Nematerijalna imovina** – patenti, autorska prava, licence i isključiva prava (franšize) i druge vrste imovine koje obuhvataju samo prava, ali nemaju fizički oblik;

1.28. **Poreski period** – vremenski period na koji se odnosi određena poreska obaveza, utvrđena prema propisima na snazi u Republici Kosovo.

1.29. **Lice** – fizičko ili pravno lice;

1.30. **Fizičko lice:**

1.30.1. neposlovno fizičko lice koje nema registrovanu poslovnu delatnost; i

1.30.2. poslovno fizičko lice koje ima registrovano preduzetništvo na osnovu važećeg zakonodavstva i koje obavlja redovnu poslovnu delatnost.

1.31. **Oporezivo lice** – lice koje samostalno, redovno ili neredovno obavlja privrednu delatnost, bez obzira na svrhu ili rezultat te privredne delatnosti;

1.32. **Samozaposleno lice** – svako fizičko lice koje radi za ličnu dobit, za novac ili u naturi, koje nije obuhvaćeno definicijom zaposlenog prema ovom zakonu, uključujući i individualno preduzetništvo i ortaka koji se bavi privrednom delatnošću i;

1.33. **Pravno lice** – društvo ili neka druga poslovna organizacija u svojstvu pravnog lica prema važećem zakonodavstvu o privrednim društvima i bilo kom drugom zakonodavstvu na snazi u Republici Kosovo.

1.34. **Povezana lica** – lica sa posebnim vezama koje mogu materijalno uticati na ekonomski rezultate njihovim međusobnim transakcijama. Smatra se da lica imaju posebne veze ako:

1.34.1. su službenici ili direktori privrednih subjekata jednih drugih;

1.34.2. su zakonski poslovni partneri;

1.34.3. su u odnosu poslodavac-zaposleni;

1.34.4. lice koje poseduje ili kontroliše pedeset odsto (50%) ili više odsto akcija ili prava glasa u drugom pravnom licu;

1.34.5. jedno od njih direktno ili indirektno kontroliše drugo;

1.34.6. su oba direktno ili indirektno pod kontrolom trećeg lica;

1.34.7. su u srodstvu prvog, drugog ili trećeg stepena kao što je utvrđeno u Zakonu o nasleđivanju na Kosovu;

1.34.8. su članovi iste grupe multinacionalne kompanije, što znači da svaka matična kompanija, ograna ili podgrana su povezane sa ostalima.

1.35. **Fiskalni (poreski) zastupnik** – lice koje je državljanin Republike Kosovo, imenovan da deluje u interesu nerezidentnog poreskog obveznika u Republici Kosovo, koje nema osnovan privredni subjekt ili stalnu poslovnu jedinicu u Republici Kosovo;

1.36. **Zastupnik poreznog obveznika** – svako lice koja zastupa poreznog obveznika tokom poreskog postupka pod uslovima pismenog punomoćja;

1.37. **Stvarni vlasnik** – fizičko lice koje u krajnjoj liniji poseduje ili kontroliše klijenta i/ili fizičko lice u čije ime se obavlja transakcija ili aktivnost ili lice koje uglavnom vrši efektivnu kontrolu nad pravnim subjektom ili pravni ugovorom:

1.37.1. u slučaju pravnih lica, stvarni vlasnik mora uključiti najmanje:

1.37.1.1. fizičko lice koje u krajnjoj liniji poseduje ili kontroliše pravno lice direktnim posedovanjem ili kontrolom dovoljnog postotka akcija ili prava glasa u tom pravnom licu, uključujući i držaoce svojine na prenosne akcije, osim pravnih lica registrovanih na regulisanom tržištu koje podleže pravilima objavljivanja u skladu sa međunarodnim standardima koji obezbeđuju adekvatnu transparentnost informacija o vlasništvu; procenat od dvadeset pet odsto (25%) i više smatra se dovoljnim za ispunjavanje ovog kriterijuma. Procenat akcija od dvadeset pet odsto (25%) i više i/ili procenat od dvadeset pet odsto (25%) i više vlasničkog udela u klijentu koji je u posedu fizičkog lica biće pokazatelj direktnog vlasništva. Procenat akcija od dvadeset pet odsto (25%) i više ili procenat od dvadeset pet odsto (25%) i više vlasničkog udela u klijentu koji je u posedu pravnog lica koje je pod kontrolom fizičkog/ih lica ili više pravnih lica koji su pod kontrolom fizičkog/ih lica biće pokazatelj indirektnog vlasništva.

1.37.1.2. fizičko lice koje inače vrši kontrolu nad upravljanjem pravnog lica;

1.37.2. u slučaju pravnih lica, stvarni vlasnik mora uključiti u najmanju ruku fondacije, trustove i pravne sporazume koji upravljaju i dele fondove:

1.37.2.1. ako su budući korisnici već određeni, fizičko lice koje je korisnik dvadeset pet odsto (25%) ili više imovine pravnog sporazuma ili pravnog lica;

1.37.2.2. ako pojedinci koji imaju koristi od pravnog sporazuma ili pravnog lica treba da se utvrdi klasa lica u čijem je glavnom interesu uspostavljen ili funkcioniše pravni sporazum ili pravno lice;

1.37.2.3. fizičko ili pravno lice koje vrši kontrolu nad dvadeset pet odsto (25%) ili više imovine pravnog sporazuma ili pravnog lica.

1.37.3. u slučaju životnog osiguranja ili osiguranja ulaganja vezanih za poslovanje, stvarni vlasnici su određeni na specifičan način kao fizička, pravna lica ili pravni sporazum ili koji su određeni prema karakteristikama ili klasama.

1.38. **Poslodavac** – svaki poslovno lice ili subjekat koji isplaćuje zarade, uključujući i:

1.38.1. javni organ vlasti;

1.38.2. stalnu jedinicu nerezidentnog lica;

1.38.3. nevladinu organizaciju;

1.38.4. međunarodnu organizaciju, uključujući KFOR i međunarodne bezbednosne misije, izuzev Ujedinjenih nacija, njenih specijalizovanih agencije i Međunarodne agenciju za atomsku energiju;

1.38.5. diplomatska i konzularna predstavnštva i kancelarije za vezu stranih država u Republici Kosovo, ako se saglase da preuzmu odgovornosti poslodavca u Republici Kosovo; i

1.38.6. verske zajednice predviđene važećim zakonodavstvom o verskim slobodama u Republici Kosovo;

1.39. **Glavno prebivalište (stalno prebivalište)** – mesto gde fizičko lice ima prebivalište ili boravište, gde u potpunosti podleže oporezivanju;

1.40. **Rezident:**

1.40.1. fizičko lice:

1.40.1.1. ako je njegovo privremeno, uobičajeno i glavno prebivalište u Republici Kosovo; ili

1.40.1.2. ako boravi u Republici Kosovo najmanje sto osamdeset tri (183) dana tokom poreskog perioda; ili

1.40.1.3. ima centar vitalnih interesa, svoje lične, finansijske ili društvene odnosi u Republici Kosovo; ili

1.40.1.4. državljanin Kosova koji radi u inostranstvu kao službenik ili zaposlenik Republike Kosovo u toj stranoj državi.

1.40.2. lice koje ispunjava kriterijume za rezidenta, smatra se rezidentom od dana njegovog dolaska u Republiku Kosovo.

1.40.3. lično poslovno preduzeće, ortačko društvo ili društvo lica koje je osnovano u Republici Kosovo;

1.40.4. pravno lice:

1.40.4.1. pravno lice osnovano prema zakonima Republike Kosovo; ili

1.40.4.2. strano pravno lice čije je efektivno mesto upravljanja u Republici Kosovo.

1.41. **Društvo lica** – dva ili više pojedinca, kompanija, organizacija, vlada ili bilo koja kombinacija ovih subjekata u cilju učešća u zajedničkoj aktivnosti ili udruživanja njihovih resursa radi postizanja zajedničkog cilja, pri čemu svaki učesnik zadržava svoj zasebni pravni status i kontrola društva nad svakim učesnikom je generalno ograničena na aktivnosti koje obuhvataju zajedničko nastojanje, posebno podelu dobiti, a koje je osnovano ugovorom koji utvrđuje prava i obaveze svakog člana;

1.42. **Porez** – svaki porez, doprinos ili drugi iznos koji se plaća PUK-u prema zakonodavstvu na snazi u Republici Kosovo;

1.43. **Poreski obveznik** – svako lice koje je dužno da ispunjava poreske obaveze i doprinose prema zakonodavstvu na snazi u Republici Kosovo;

1.44. **Fiktivna transakcija** – finansijska radnja kada transakcija nije izvršena, odnosno kada nije izvršena isporuka robe i/ili usluge;

1.45. **Prenos imovine** – bilo koja transakcija kojom je menja ili prenosi vlasništvo nad pokretnom ili nepokretnom imovinom sa jednog lica na drugo;

1.46. **Vrednost otvorenog tržišta** – puni iznos koji potrošač mora platiti po istoj tržišnoj stopi na kojoj se odvija promet robe i/ili usluga, pod uslovima jednakе konkurenциje za dobavljača koji prevladava na tržištu u Republici Kosovo, gde je obavljen snabdevanje, kako bi u to vreme primio pripadajuću robu i/ili usluge. Ako se ne može obezbediti poređenje za snabdevanje robom i/ili uslugama, vrednost otvorenog tržišta označava:

1.46.1. u odnosu na robu, iznos koji nije manji od nabavne cene robe ili slične robe ili, u nedostatku nabavne cene, cena troškova utvrđena u trenutku snabdevanja; i

1.46.2. u odnosu na usluge, iznos koji nije manji od ukupnog troška oporezivog lica koji pruža tu uslugu.

1.47. **Procena** – utvrđivanje obaveze poreskog obveznika za određeni porez i određeni poreski period ili u slučaju podnošenja prijave o samoproceni od strane poreskog obveznika, procena podrazumeva unos u evidenciju PUK-a činjenicu prijave, uključujući poreski dug, ako je primenjivo.

POGLAVLJE II. **REGISTRACIJA PORESKOG OBVEZNIKA**

Član 4. **Fiskalni broj i izdavanje fiskalnog certifikata**

1. Svako lice koje podleže nekoj vrsti poreza kojim upravlja PUK, registruje se u PUK i dobija fiskalni broj pre nego što počne da se bavio određenom privrednom delatnošću.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice koje obavlja privrednu delatnost i od kojeg se zahteva da se registruje u KARP, ne treba da dobije i fiskalni broj.
3. Postupke i kriterijume koje treba slediti, uključujući obrasce koji se koriste i informacije koje daje poreski obveznik i PUK za izdavanje fiskalnog broja, uređuju se podzakonskim aktom koji donosi resorni ministar finansija (u daljem tekstu: ministar).
4. Poreska uprava Kosova može odbiti registraciju bilo kog subjekta na čijoj listi se nalaze službenici ili direktori, uključujući generalnog direktora, odgovornog predstavnika koji ima istoriju ne ispunjavanja (ne podnošenje prijava ili neplaćanje poreskih obaveza) u bilo kom ranijem subjektu u kom je bio ortak, vlasnik, generalni direktor ili drugi odgovorni predstavnik.
5. Kriterijumi i postupci istorije ne ispunjavanja utvrđuju se podzakonskim aktom.
6. Svako rezidentno lice koje razvija poslovanje ili upravlja projektom ili programom u Republici Kosovo, preko nerezidentnog lica, daje izjavu o informacijama PUK-u pre nego što nerezidentno lice započne sa delatnošću u Republici Kosovo. Oblik izjave i kriterijumi za podnošenje izjave o informacijama utvrđuju se podzakonskim aktom.
7. Svako nerezidentno lice koje prema poreskim propisima u Republici Kosovo ne mora da registruje poslovnu delatnost u Republici Kosova, ali koje podleže bilo kom porezu u Republici Kosovo u skladu sa poreskim propisima Republike Kosovo, izuzev u slučajevima poreza po odbitu za nerezidente i transakcija podleže obrnutoj naplati iz rezidentne kompanije Republike Kosovo, imenuje fiskalnog predstavnika pre početka bilo kakve privredne delatnosti u Republici Kosovo. Fiskalni predstavnik se registruje u PUK-u u roku od pet (5) dana od dana imenovanja. Obrazac za registraciju i postupci registracije uređuju se podzakonskim aktom.
8. Svako lice koje menja oblik poslovanja, koji dovodi do promene pravnog statusa preduzeća, kao što je, ali ne ograničavajući se samo na to, promena iz individualnog preduzetništva u društvo sa ograničenom odgovornošću, dobija jedinstveni registarski broj za novo preuzeće.
9. Ako se promena odnosi na reorganizaciju ili spajanje, kao što je predviđeno važećim zakonodavstvom, reorganizacija ili spajanje sprovodi u skladu sa važećim odredbama zakonodavstva na snazi.
10. Svaki prenos preduzeća ili promena oblika poslovanja, koja nije u skladu sa odredbama ovog člana ili nije podržana važećim ugovorima ili drugom prihvatljivim dokazom o stvarnoj prodaji, smatra se nastavkom ranijeg poslovanja, sa svim posledicama koje slede iz toga.

Član 5.

Odjava poreskog obveznika

1. Poreski obveznik može zatražiti odjavu tek nakon što je:
 - 1.1. prijavio i platio sve poreske obaveze;
 - 1.2. dostavio završni bilans stanja ili druge potrebne evidencije; i
 - 1.3. odjavio EFU/SF.
2. Poreska uprava Kosova, u roku od četrdeset pet (45) dana od dana podnošenja zahteva za odjavu, proverava poresko stanje i, kada je potrebno, vrši kontrolu nad aktivnostima poreskog obveznika.
3. U roku od četrdeset pet dana (45) od dana podnošenja zahteva za odjavu, ako PUK proceni da poreski obveznik ne ispunjava uslove za odjavu iz stava 1. ovog člana, izdaje pismeno obaveštenje i dostavlja ga poreskom obvezniku.
4. Poreska uprava Kosova dužna je da povuče obaveštenje iz stava 3. ovog člana tek nakon što poreski obveznik plati sve poreske obaveze po pismenom obaveštenju PUK-a.
5. U slučaju da u roku od četrdeset pet (45) dana od dana prijema zahteva poreskog obveznika za odjavu, PUK ne obavesti poreskog obveznika shodno stavu 3. ovog člana, smatra se da je poreski obveznik odjavljen, osim u slučajevima kada poreski obveznik ima neizmirene poreske obaveze.
6. Poreska uprava a Kosova može da odjavi svakog poreskog obveznika iz svog aktivnog registra ako se dokaže da iz bilo kog razloga u poslednjih dvanaest (12) meseci nije obavljao delatnost. U ovom slučaju, ovi poreski obveznici se stavljuju u poseban registar neaktivnih poreskih obveznika i PUK obaveštava KARP o tom registru.
7. Odjava u skladu sa st. 1. do 5. ovog člana i odjava iz aktivnog registra kao što je utvrđeno u stavu 6. ovog člana, ne oslobađa od obaveze izmirenja poreskih obaveza. U takvim slučajevima, PUK obezbeđuje naplatu poreza u skladu sa svim relevantnim instrumentima naplate koji se mogu primeniti na poreskog obveznika u skladu sa zakonom.
8. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

POGLAVLJE III. **DOKUMENTOVANJE PODATAKA**

Član 6. **Kreiranje i vodenje registara**

1. Poreski obveznik mora voditi knjige i registre u skladu sa važećim poreskim propisima. Lice koje je dužno da plaća porez ili porez po odbitku i doprinosa, kreira u pisanoj ili elektronskoj formi registre računa kojima se utvrđuje obavezu plaćanja istih.
2. Knjige i registri koje je potrebno pripremiti i voditi su isti kao onima utvrđenih u važećim poreskim propisima. PUK može zatražiti od poreskog obveznika da prevede svaki registar koji nije predstavljen na jednom od službenih jezika Republike Kosovo. PUK utvrđuje format vođenja registra kao i kriterijume koji moraju biti sadržani u softveru koji koriste veleprodajna i maloprodajna preduzeća.
3. Bez obzira na zahteve za vođenje registara utvrđenih važećim poreskim propisima:
 - 3.1. lice koje je dužno da kreira registre prema ovom zakonu, čuva te registre na period od najmanje šest (6) godina nakon isteka poreskog perioda kada je takva relevantna poreska obaveza nastala;
 - 3.2. registri koji se odnose na imovinu koja se amortizuje u periodu dužem od šest (6) godina mora se čuvati tokom veka trajanja amortizovane imovine, plus još godinu dana;
 - 3.3. registri koji se odnose na imovinu koja zahteva utvrđivanje osnovice za postupanje kapitalnim dobitcima ili utvrđivanje dobiti od njihove prodaje, moraju se čuvati dok takva imovina ne bude prodata ili izložena, plus šest (6) dodatnih godina;
 - 3.4. registri koji se odnose na delatnost dugoročnih ugovora o izgradnji, moraju se čuvati plus šest (6) godina od završetka projekta;
 - 3.5. Poreska uprava Kosova može dozvoliti poreskom obvezniku, na njegov zahtev, da sačuva originalne registre na mikrofilmu ili drugom sredstvu za čuvanje podataka, a takvi registri se tretiraju kao da su originalni registri i podležu svim uslovima koje odredi PUK;
 - 3.6. registri čije kreiranje i čuvanje je zatraženo prema ovom članu odnose na poreske periode navedenim u važećim poreskim propisima. PUK može dozvoliti poreskom obvezniku da vodi registre za različite poreske periode tamo gde smatra da je to potrebno za efikasan rad, i u tom slučaju PUK precizira primenu tih zakona kako bi obezbedio da PUK, Kosovski penzioni štedni fond (u daljem tekstu: KPŠF), ili bilo koji drugi sličan fond, nisu negativno ugroženi;
 - 3.7. registri koji se odnose na elektronske usluge moraju se čuvati u periodu od najmanje deset (10) godina nakon isteka poreskog perioda kada su elektronske usluge pružene;
 - 3.8. registri koji se odnose na transakcije investicionog zlata moraju se čuvati u periodu od najmanje deset (10) godina.

4. Knjige i registri za preduzeća sa godišnjim prometom preko nivoa praga za registraciju PDV-a, moraju se voditi u skladu sa opštim prihvatljivim načelima računovodstva i finansijskog izveštaja prema važećim zakonodavstvom u Republici Kosovo.
5. Svaki poreski obveznik, bez obzira na godišnji promet, pored vođenja knjiga i registara predviđenih zakonom, vodi registar robe u zalihamu na kraju kalendarске godine i isti mora biti spremam do 10. januara naredne godine.
6. Roba u posedu poreskog obveznika mora se dokumentovati dokumentima o poreklu.
7. Poreska uprava Kosova može zahtevati da sva isporuke koje vrše sva ili određena lica budu registrovane u EFU/FS-u ili softveru i može da postavi specifikacije za vrste elektronskih uređaja i softvera koji se koriste za takvu registraciju. U slučaju isporuka od strane određenih oporezivih lica, uključujući transakcije koje nisu registrovane elektronskim putem, PUK može zahtevati da takva oporeziva lica izdaju račun na način koji utvrđi PUK.
8. Sva lica koja se bave privrednim delatnostima, od kojih se traži da ugrade EFU/FS ili softver za registraciju transakcija koja se odnose na njihovu privrednu delatnost, izdaju klijentu fiskalni račun koji se pridržava tehničkih specifikacija računa.
9. Svaka transakcija iznad trista evra (300 €) između lica koja se bave privrednom delatnošću mora da se obavi putem bankovnog računa i/ili druge oblike plaćanja elektronskim putem.
10. Primenom stava 9. ovog člana, u slučajevima kada je transakcija u vrednosti više od sto evra (100 €), ali koja je delimično isplaćena u gotovini i drugi deo u vidu naknade, gotovinsko plaćanje je potrebno izvršiti putem bankovnog računa i/ili drugih oblika elektronskog plaćanja.
11. Svaka transakcija iznad vrednosti utvrđene odlukom ministra, izvršena između lica koje obavlja privrednu delatnost i fizičkog lica koje nije preduzetnik, je potrebno izvršiti putem bankovnog računa i/ili drugih oblika elektronskog plaćanja.
12. Primenom stava 11. ovog člana, u slučajevima kada transakcija u vrednosti više od limita utvrđenog odlukom ministra, ali se delimično isplaćuje u gotovini, a ostatak u vidu naknade, gotovinsko plaćanje je potrebno izvršiti putem bankovnog računa i/ili drugih oblika elektronskog plaćanja.
13. Svaku isplatu plate zaposlenom je potrebno izvršiti putem bankovnog računa.
14. Ministar donosi podzakonski akt u vezi sa primenom ovog člana, uključujući i uslove i pogodnosti po potrošače, u cilju podsticanja uzimanja fiskalnog računa.

Član 7. **Ovlašćeni ekonomski operater za nabavku, ugradnju i održavanje EFU/FS**

1. Ovlašćeni ekonomski operater za nabavku, ugradnju i održavanje EFU/FS mora da:
 - 1.1. garantuje posao bankarskom garancijom ili drugim prihvatljivim oblikom garancije;

- 1.2. se ponovo licencirati svake četiri (4) godine od strane PUK-a;
 - 1.3. odobrene modele EFU/FS ponovo sertifikuje od strane nadležnog organa svake četiri (4) godine.
2. U slučajevima kada ekonomski operater ne uspe da sertifikuje najmanje jedan model EFU/FS od strane nadležnog organa u roku od dvanaest (12) meseci od dana prijema ovlašćenja PUK-a, istom se poništava ovlašćenje ekonomskog operatera.
 3. Vršilac usluga je dužan da odgovori na sve zahteve poreskih obveznika za opremanje EFU/FS u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja zahteva za nabavku opreme.
 4. Vršilac usluga je dužan da interveniše i otkloni nefunkcionisanje EFU/FS po zahtevima poreskih obveznika i PUK-a za servisiranje i održavanje EFU/FS, u roku ne dužem od četrdeset osam (48) sati od časa pojave problem.
 5. Ministar donosi podzakonski akt kojim se utvrđuju pravila i postupci za izbor, upravljanje, postavljanje i korišćenje EFU/FS.

Član 8.

Pristup knjigama, registrima, računarima i drugim uređajima za čuvanje evidencije

1. Poreska uprava Kosova u svako doba i/ili uz prethodnu najavu, imaće potpun i sloboden pristup svakom objektu u kojem se odvija privredna delatnost, ili tamo gde se nalaze knjige, registri, računari, EFU/FS, kao i slični uređaji za čuvanje evidencije, gde postoje opravdani razlozi zbog kojih se može zaključiti da pristup može obezbediti PUK-u relevantni materijal koji se odnosi na bilo koju vrstu poreske obaveze:
 - 1.1. Poreska uprava Kosova će takođe imati pristup trećim licima koja drže i čuvaju dokumentaciju poreskih obveznika, unutar i van Republike Kosovo.
 - 1.2. poreski obveznik obezbeđuje da treće lice obezbedi PUK-u potpuni i sloboden pristup informacijama i dokumentaciji poreskog obveznika.
2. Poreska uprava Kosova može vršiti posete poreskom obvezniku bez prethodne najave, radi potvrđivanja poštovanje važećih poreskih zakona i naplatila prethodne obavezne poreske dugove koje smatra koje smatra neophodnim. Poseta bez prethodne najave ne može se izvršiti u slučajevima kada je poreski obveznik izabran za kontrolu.
3. Informacije iz st. 1. i 2. ovog člana moraju biti dostupne bez obzira da li pripadaju poreskom obvezniku, licu koje je imalo finansijske veze sa poreskim obveznikom, poslodavcem, zaposlenom, samozaposlenom licu ili bilo kom drugom licu koje ima informacije koje mogu dovesti do provere obaveze poreskog obveznika.
4. Poreska uprava prema ovom članu ima pravo da:
 - 4.1. sačini evidenciju/izveštaj ili kopiju iz svake knjige, registra, računara ili sličnog uređaja za čuvanje registara za koje je obezbeđen pristup;

4.2. preuzme svaku knjigu i registar koji, prema PUK-u predstavlja materijalni dokaz za utvrđivanje odgovornosti lica prema važećim poreskim propisima u Republici Kosovo;

4.3. zadrži svaku takvu knjigu ili registar onoliko dugo koliko je potrebno da se utvrdi odgovornost lica ili za bilo koju radnju prema ovom zakonu;

4.4. zahteva davanje lozinke koja štiti informacije u uređaju informacione tehnologije za čuvanje evidencije;

4.5. preuzme i zadrži uređaj informacione tehnologije, ako kopija na papiru ili uređaj informacione tehnologije za čuvanje evidencije nije obezbeđena, onoliko dugo koliko je potrebno za kopiranje traženih informacija; i

4.6. izvrši proveru aktive i pasive lica kada takve provere prema PUK-u predstavljaju materijalni dokaz za utvrđivanje obaveze lica prema važećim poreskim propisima u Republici Kosovo.

5. Ovlašćenja prema ovom članu se izvršavaju samo tokom radnog vremena PUK-a, osim ako PUK utvrdi da je naplata poreza u opasnosti i takva ovlašćenja se moraju izvršiti van radnog vremena, u cilju zaštite naplate poreza.

6. Poreski službenik koji vrši ovlašćenje prema ovom članu nema pravo da ulazi ili boravi u bilo kom objektu, ako na zahtev poreskog obveznika poreski službenik ne pokaže svoje ovlašćenje. Ovlašćenjem prema ovom članu smatra se službena legitimacija PUK-a ili bilo koji drugi obrazac koji utvrdi PUK.

7. Poreski službenik koji prima i drži registre prema ovom članu pravi kopiju registra i vraća original poreskom obvezniku što je pre moguće.

8. Ako poreski obveznik ne dostavi tražene informacije u roku određenom prema stavu 1. člana 9. ovog zakona, on ih dostavlja do dana podnošenja konačnog izveštaja o proceni, ako je u stanju da potvrdi da traženi dokumenti nisu mogli biti dostavljeni na vreme iz razloga koji su van kontrole poreskog obveznika.

9. Bilo koji dokument koji je dostavljen van roka predviđenog u stavu 8. ovog člana ne razmatra Žalba, Odbor i nadležni sud ni u jednoj naknadnoj žalbi koju izjavlji poreski obveznik, ako je dokument postojao u vreme nastanka spora. Ovo važi ako je poreskom obvezniku dostavljen poseban pismeni zahtev koji opisuje tražene informacije ili dokumente i sadrži upozorenje poreskom obvezniku u vezi sa odredbama ovog stava.

10. Svaka kontrola koju vrši PUK u skladu sa ovlašćenjem datim u ovom članu, zasniva se na metodi odabira slučaja koja minimizuje mogućnost prekoračenja ovlašćenja PUK-a. Kontroli prethodi obaveštavanje poreskog obveznika o nadolazećoj kontroli, koje sadrži prava i obaveze poreskog obveznika u vezi sa kontrolom.

11. Ministar donosi podzakonski akt kojim se opisuju postupci koje treba slediti pri pokretanju, obavljanju i završetku kontrole.

Član 9.

Prikupljanje informacija ili dokaza

1. Poreska uprava Kosova, putem pisanog obaveštenja, može da zahteva od lica koje je u obavezi da plaća porez ili od lica koje nema takvu obavezu da:
 - 1.1. pripremi određene dokumente tražene obaveštenjem u roku od sedam (7) kalendarskih dana nakon dostavljanja obaveštenja ili u nekom drugom vremenskom periodu, kako se saglase PUK i lice od koga se traže dokumenta. Ako se traže dokumenta iz zemlje van Kosova, period za slanje dokumenata se produžava za najmanje trideset (30) kalendarskih dana, koji se može produžiti na osnovu okolnosti aktuelnog slučaja;
 - 1.2. učestvuje u vreme i na mestu naznačenom u obaveštenju, koje mora biti najmanje četrdeset osam (48) sati nakon dostavljanja obaveštenja, da bude intervjuisano od strane PUK-a u tu svrhu, u vezi sa poreskom obavezom tog lica ili nekog drugog lica, ili određene knjige, zapisa, informacije koje se skladiše u uređajima informacione tehnologije koji su pod kontrolom tog lica.
2. Ako obaveštenje zahteva pripremu drugih dokumenata ili zapisa, takvi dokumenti ili zapisi će biti tačno opisani.
3. Svako lice koje se ne pojavi u vreme i na mestu određenom u obaveštenju, kao i ne pruži informacije u odgovoru na zahteve za informacijama iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom iz člana 101. ovog zakona.
4. Novčana kazna iz stava 3. ovog člana ne izriče se u slučaju da se lice nije pojavilo u naznačeno vreme na razgovor, zbog neke neizbežne prepreke, koja mora biti opravdana. U tim slučajevima PUK određuje neko drugo vreme, a u slučaju da se lice ponovo ne pojavi, izriče se novčana kazna iz stava 3. ovog člana, pod uslovom da nije postojala neizbežna prepreka koja mora biti opravdana.
5. Za potrebe nadgledanja činjenica koje su relevantne za poreze, finansijske institucije moraju PUK-u dostaviti informacije o svim domaćim i međunarodnim transakcijama, u domaćoj i stranoj valuti, na računima pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica koja ne obavljaju delatnost, uključujući štedne uloge.
6. Za potrebe nadgledanja činjenica koje se odnose na poreze, javni beležnici moraju PUK-u dostaviti informacije o svim kupoprodajnim ugovorima od pravnih lica, fizičkih lica koji su preduzetnici ili nisu preduzetnici.
7. Informacije iz st. 5. i 6. ovog člana dostavljaju banke i javni beležnici putem dostupne informacione tehnologije, na mesečnoj ili tromesečnoj osnovi ili na zahtev.
8. Na poseban zahtev PUK-a, finansijske institucije su dužne da dostave podatke iz stava 5. ovog člana i u drugim rokovima, osim onih predviđenih u stavu 7. ovog člana, uključujući podatke o transakcijama na svim računima.
9. Bankarske informacije od licenciranih finansijskih institucija mogu se zahtevati pojedinačno, grupno ili na bilo koji drugi način utvrđen određenim primenljivim zakonom u Republici Kosovo.

10. Ovaj član se ne primenjuje na poverljive informacije shodno važećem zakonodavstvu o poverljivim dokumentima i informacijama.

11. Stav 10. ovog člana ili neka druga odredba koja se odnosi na bankarsku poverljivost, ne primenjuje se na banke i druge finansijske institucije, koje su u obavezi da obaveste PUK.

12. Poreska uprava Kosova ima pravo da u poreske svrhe koristi informacije u obliku trenutnih fotografija ili video zapisa iz publikacija poreskog obveznika.

13. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

Član 10. Razmena informacija u međunarodne svrhe

1. Na zahtev PUK-a, svako lice mora pružiti svaku informaciju, uključujući, ali ne ograničavajući se na informacije koje poseduju banke i druge finansijske institucije, a koje mogu biti potrebne za potrebe međunarodne konvencije o poreskim pitanjima, uključujući Ugovore o izbegavanju dvostrukog oporezivanja (UIDO), Ugovore o razmeni poreznih informacija (URPI) ili za potrebe međunarodnog ugovora koji pruža administrativnu pomoć u poreskim pitanjima (u daljem tekstu: Međunarodni ugovor).

2. Ne ograničavajući obaveze iz stava 1. ovog člana, važe ista pravila kao i za relevantne informacije za potrebe lokalnog poreza, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, po kome se informacije traže.

3. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

Član 11. Pregovori za sklapanje Međunarodnih ugovora

1. Pregovore za sklapanje Međunarodnih ugovora o izbegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim pitanjima u vezi sa porezom oporezivanjem i njihovo potpisivanje na tehničkom nivou vrši resorno Ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) u saradnji sa PUK-om, u skladu sa odredbama zakona o međunarodnim ugovorima.

2. PUK sprovodi odredbe bilateralnih i multilateralnih ugovora ili konvencija u oblasti poreza.

Član 12. Obaveze zakonskih zastupnika i upravnika imovine

1. Ovlašćeni, odgovorni zastupnici fizičkih, pravnih lica, ortačkih društava, kao i rukovodioci ili direktori neinkorporisanih udruženja ili organizacija, moraju ispuniti poreske obaveze za lica, ortačka društva i udruženja ili organizacije koje zastupaju ili kojima upravljaju. Ako udruženja ili organizacije nemaju rukovodioca ili direktora, njihovi članovi ili partneri moraju ispuniti obaveze iz ovog stava. Oni moraju obezbediti da su porezi blagovremeno i ispravno prijavljeni i plaćeni.

2. Obaveza iz stava 1. ovog člana odnosi se i na svako lice koje ima dominaciju i/ili operativnu kontrolu nad privrednim subjektom ili imovinom i faktički koristi ovlašćenja odgovornih zastupnika.
3. Prestanak ovlašćenja za zastupanje ili upravljanje, kao i ukidanje dominacije i/ili operativne kontrole iz stava 2. ovog člana, ne utiče na obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana, za periode kada je ovo ovlašćenje za zastupanje i upravljanje važilo ili je vršena dominacija i kontrola.
4. Obaveze zakonskih zastupnika i upravnika imovine utvrđene ovim članom ne oslobođaju fizička lica, ortake ili članove privrednih društava obaveze da ispravno i blagovremeno prijave i plate tačan iznos poreza.
5. Poreski savetnik je lice koje je navršilo naprednu obuku i poznavanjem poreskih propisa i pomaže poreskom obvezniku tokom poreskih postupaka kako bi poreske prijave bile u skladu sa poreskim propisima i koristi odbitke i povraćaje utvrđene važećem zakonodavstvom.
6. Poreska uprava Kosova licencira poreske savetnike nakon uspešno završene obuke i testiranja.
7. Ministar donosi podzakonski akt o kriterijumima, pravilima i postupcima za sprovođenje st. 5. i 6. ovog člana.

POGLAVLJE IV. PORESKA PRIJAVA I PROCENA

Član 13. Poreske prijave

1. Svako lice koje podleže bilo kojoj vrsti poreza u skladu sa važećim zakonodavstvom u Republici Kosovo, podnosi se PUK-u ili bankama ili finansijskim institucijama licenciranim od strane Centralne banke Republike Kosovo (u daljem tekstu: CBRK), prijavu popunjenu u skladu sa zahtevima ovog zakona.
2. Ako je lice dužno da podnese poresku prijavu, ali to nije učinilo, PUK ima ovlašćenje da zahteva od tog lica da podnese poresku prijavu. Ako takav zahtev nije ispunjen, PUK može izvršiti ovlašćenje predviđeno članom 15. ovog zakona.
3. Poreska prijava se podnosi u obrascu koji je sačinio PUK, uz odgovarajuća uputstva.
4. Poreska prijava sadrži identifikacioni broj poreskog obveznika, i to: jedinstveni matični broj ili fiskalni broj, obračun poreske obaveze i sve druge podatke shodno važećem zakonodavstvu.

5. Poresku prijavu potpisuje poreski obveznik ili predstavnik poreskog obveznika pod krivičnom odgovornošću u slučaju davanja lažnih podataka u vezi sa tim. Ako je poresku prijavu sastavio poreski savetnik, isti potpisuje prijavu i daje svoj identifikacioni broj kao poreskog obveznika. Poreska prijava koja se podnosi elektronskim putem smatra se potpisom. PUK ne prihvata:

5.1. nikakvo kreditiranje odbijajućeg PDV-a, koji nije potkrepljen istinitim i tačnim fakturama; i

5.2. svaki trošak kupovine koji se odnosi na robu i/ili usluge koje nisu fakturisane ili dokumentovane kao istinite i tačne za potrebe poreza na dohodak.

6. Datum podnošenja poreske prijave utvrđuje se propisima koji se odnose na pripadajući porez.

7. Ako datum prijave koji je utvrđen propisima nije radni dan u Republici Kosovo, datum prijave biće prvi naredni radni dan nakon toga datuma.

Član 14. **Samoprocena**

1. Ako lice podnese poresku prijavu koja se zahteva prema važećim propisima, porez koji je prijavljen kao obaveza, ako postoji, u poreskoj prijavi se tretira kao samoprocena poreskog obveznika isplative i tačne poreske obaveze.

2. Poreski obveznik može da podnese izmenu poreske prijave u roku od tri (3) godine od obaveznog datuma kada je prijava trebala da se podnese, ako kasnije otkrije grešku u ranije podnetoj poreskoj prijavi.

3. Ako poreski obveznik pre isteka perioda procene shvati, da je prijava koju je podneo ili podneta za njegov račun netačna ili nepotpuna i da to može dovesti ili je već dovelo do manje prijavljenog poreza ili prekomerno prijavljenog povraćaja poreza i kredita, dužan je to bez odlaganja prijavi i da izvrši neophodne ispravke.

4. Obaveza iz stava 3. ovog člana važi i za budućeg nosioca poreskog obveznika ili poreskog obveznika na osnovu člana 12. ovog zakona. Obaveza obaveštavanja se primenjuje kada, u potpunosti ili delimično, prestanu da postoje uslovi za oslobođanje od poreza, umanjenje poreza ili drugih poreskih privilegija.

5. Izmena prijave propraćuje se svakom dodatnom poreskom obavezom ili, ako je primenjivo, potraživanje za kreditiranje naspram druge tekuće ili buduće obaveze, ili povraćaj preplaćenog poreza. Izmena prijave mora biti dokumentovana putem zapisa.

6. Primenom stava 2. ovog člana, izmena poreske prijave PDV-a za bilo koji raniji poreski period od perioda koji je procenio PUK, dozvoljena je samo uz odobrenje PUK-a.

7. Izuzetno od st. 1. i 2. člana 110. ovog zakona, za potrebe određivanja sankcija prema ovom zakonu, nijedna poreska prijava koja se menja za poreski period nema nikakvo dejstvo nakon što PUK izvrši svoja ovlašćenja člana 8. i/ili 9. ovog zakona, u vezi sa tim poreskim periodom i da je započeta poreska istraga u vezi sa poreskim periodom.
8. U slučajevima kada poslodavac nije dužan da zadrži porez po odbitku, penzijski doprinos ili bilo koji drugi doprinos, zaposleni podnosi prijavu i izmiruje obavezu na kraju godine ili u mesečnom periodu kada prima sredstva.

Član 15. Procena PUK-a o porezu

1. Ako PUK veruje na osnovu dokaza da informacije koje je dalo lice u poreskoj prijavi ne predstavljaju tačno njegovu poresku obavezu, ili ako poreski obveznik nije podneo prijavu propisanu ovim zakonom, PUK može izvršiti procenu njegove poreske obaveze, uključujući, ali ne ograničavajući se na procene koje proizlaze iz upotrebe fiktivne dokumentacije ili transakcija.
2. Izuzev slučajeva koji predstavljaju krivična dela iz oblasti poreza ili ako se iznos poreske obaveze može tačno utvrditi, procene iz stava 1. ovog člana vrše se nakon početka kontrolnog postupka iz člana 8. ovog zakona, ako se zahtevaju takvi postupci. Ograničenje utvrđeno ovim stavom ne primenjuje se na odredbe člana 17. ovog zakona.
3. Procena PUK-a se vrši prema njegovoj najboljoj proceni i zasniva se e na svim dokazima koji su joj dostupni, uključujući:
 - 3.1. knjige, registre, kupone, fakture, kao i druge relevantne podatke poreskog obveznika;
 - 3.2. knjige, registre, kupone, fakture, kao i druge relevantne podatke trećih lica;
 - 3.3. podatke od lica koja mogu da provere tačnost prijava, knjiga i registara poreskog obveznika;
 - 3.4. druge objektivne podatke o prihodima i/ili transakcijama poreskog obveznika, u vezi sa njegovom obavezom;
 - 3.5. podaci koji se obezbeđuju prilikom poseta poreskim obveznicima kao što je predviđeno stavom 1. člana 8. ovog zakona; i
 - 3.6. sprovođenje ovog zakona i/ili važećih poreskih zakona.
4. Ako su knjige i registri e poreskog obveznika izgubljene ili uništene, ili postoje druge okolnosti koje onemogućavaju utvrđivanje poreske obaveze, PUK vrši procenu, koja se zasniva na imovini, promet prihoda, troškovima proizvodnje, uporednim troškovima, kao i druge direktnе i indirektnе metode u vezi sa obračunom poreske obaveze. Indirektnе metode se mogu koristiti i u slučajevima kada prijave nisu podnete, kao i u slučajevima kada postoji sumnja da ne postoji tačnost prijavljene poreske obaveze.

5. Ako su registri samo-zaposlenog lica izgubljeni ili uništeni ili postoje druge okolnosti koje onemogućavaju utvrđivanje iznosa penzijskih doprinosa i drugih doprinosa u skladu sa važećim zakonodavstvom, PUK vrši procenu penzijskih doprinosa i ostalih doprinosa jednakih visini obaveze doprinosa za prethodni mesečni ili tromesečni period.
6. Procena poreza po odbitku vrši se na isti način i podleže istim odredbama i ograničenjima koja se primenjuju na poreze koji nisu po odbitku.
7. Poreski obveznik snosi teret dokazivanja da je određena procena PUK-a pogrešna.
8. Ako podaci PUK-a sadrže dovoljno informacija o ne-prijavljenoj obavezi za poreski period, PUK na osnovu tih podataka može odmah da izvrši procenu. Ako pojedinac prijavi iznos prihoda koji nije dovoljan da podrži njegove troškove za ličnu potrošnju, PUK može da preračuna prihode pojedinca na osnovu troškova koje je napravio pojedinac, uzimajući u obzir prihode iz prethodnih perioda.
9. Za utvrđivanje oporezivog prihoda, poreskom obvezniku je dozvoljen odbitak od bruto prihoda za troškove nastale u zemlji ili van nje, ako su u potpunosti ili delimično povezani sa njegovom privrednom delatnošću koja se odvijala u tom poreskom periodu i ako su dokumentovani kao nastali troškovi.
10. Izuzetak od stava 9. ovog člana su troškovi u vezi sa porezom po odbitku, koji su uslovljeni plaćanjem.
11. Ako se poreski obveznik odjavi dobrovoljno ili na drugi način, PUK odbija registraciju jer se poreski obveznik nije mogao naći, ili je registracija poreskog obveznika poništена u skladu sa odredbama člana 19. ovog zakona, takva odjava, odbijanje registracije, ili poništavanje registracije se objavljuje na zvaničnom veb-sajtu PUK-a. PUK ne priznaje nijedan trošak koji se odnosi na poreski prihode ili odbitak PDV kredita, koji se može pripisati transakcijama koristeći jedinstveni identifikacioni broj ili fiskalni broj ovih privrednih društva koja su odjavljena, čija je registracija odbijena ili poništена, te se poreske prijave uređuju u skladu sa tim prilikom kontrole i otkrivanja PUK-a.
12. Izuzetno od stava 11. ovog člana, ako PUK proceni da je transakcija fiktivna, u poreske svrhe se neće priznati kao trošak od prihoda i/ili kredita PDV-a.
13. Za utvrđivanje poreskih obaveza, u slučaju kvara, uništenja ili spaljivanja robe, da bi se prihvatali kao rashodi privredne delatnosti, nedostatak robe dokumentuje poreski obveznik pouzdanim činjenicama koje izdaju nadležni organi. Ako na zahtev PUK-a poreski obveznik ne dokumentuje nedostatak robe, onda se takva roba smatra prodatom robom.
14. Poreska uprava Kosova ne vrši ponovnu kontrolu poreskog perioda koji uključuje istu vrstu poreza koji je prethodno kontrolisan, i za koji je PUK izdao obaveštenje o proceni, gde će takva ponovna kontrola rezultirati nepovoljnim rezultatom po poreskog obveznika, osim u sledećim okolnostima:
 - 14.1. ako je PUK otkrivene nove činjenice, koje nisu bile poznate i nisu mogle biti poznate u vreme kontrole, a neotvaranje slučaja predstavljaljalo bi administrativni prekršaj;

- 14.2. ako postoje dokazi o prevari, proneveri, dosluhu, prikrivanju dokaza ili pogrešnom tumačenju materijalnih činjenica; i
 - 14.3. ako zatvoreni slučaj sadrži jasno definisanu suštinsku grešku na osnovu utvrđenog položaja PUK-a, koji je postojao u vreme kontrole.
15. Svako ponovno otvaranje okončane kontrole ovlašćuje generalni direktor PUK-a (u daljem tekstu: direktor), na osnovu dokumentovanih dokaza koji podržavaju osnov za ponovno otvaranje.
16. U slučaju ponovne kontrole po odluci Žalbe, Odbora ili suda, ponovnu kontrolu ne može vršiti poreski službenik i neposredni rukovodilac, koji su učestvovali u prvoj proceni.
17. U slučajevima kada PUK na osnovu informacija iz analize rizika izvrši inspekcijski nadzor i nadgledanje poreskog obveznika i utvrdi da je poreski obveznik prijavio manji dnevni promet, razlika dnevnog prometa se obračunava za radne dane tog perioda u kojem je poslovao i smatraće se neprijavljenim mesečnim prometom, na osnovu čega se primenjuje novčana kazna iz člana 100. stav 3.
18. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

Član 16. Vremenska ograničenja za procene

1. Poreska uprava Kosova može izvršiti procenu u svako doba, u slučajevima kada:
 - 1.1. lice nije podnelo poresku prijavu;
 - 1.2. lice, u nameri da utaji porez, podnelo poreski obrazac; i
 - 1.3. lažno ophodenje trećeg lica dovelo je do nedovoljnog prijavljivanja poreza ili prevelikog prijavljivanja kredita.
2. Primenom stava 1. ovog člana, svi porezi se procenjuju u roku od šest (6) godina od dana kada je poreska prijava na koju se procena odnosi postala obavezujuća, ili od dana kada je prijava podneta, koja god se desila kasnije.

Član 17. Procena u slučaju rizika

1. Poreska uprava Kosova vrši procenu poreza u slučaju rizika, ako smatra da je naplata poreza ili kazne koja postaje naplativa obaveza, u opasnosti na uz obrazloženje da se lice sprema da utaji porez napuštanjem Republike Kosovo, prenosom sredstava, prestankom poslovanja ili preduzimanjem drugih radnji koje ugrožavaju naplatu poreza, ako se ne izvrši procena rizika.
2. Procena u slučaju se može obaviti i u slučaju oduzimanja nedokumentovane robe, u skladu sa odredbama ovog zakona.

3. Zakonski se pretpostavlja da je naplata poreza koji postaje naplativa obaveza ugrožena, ako postoji osnovana sumnja da je porez utajen ili biti utajen i ako okolnosti te utaje ukazuju da se porezna obaveza neće namiriti.

4. Izuzetno od drugih odredaba ovog zakona, žalba na odluku o proceni u slučaju rizika izjavljuje se direktno Odboru, a žalba ne odlaže izvršenje odluke o proceni i naplati duga.

Član 18. Obaveštenje o proceni

1. Ako PUK izvrši procenu poreza ili samoprocenu poreskog obveznika ne prati puni iznos poreske obaveze, PUK izdaje obaveštenje o proceni licu koje ima poresku obavezu.

2. Obaveštenje o proceni sadrži sledeće informacije:

- 2.1. ime/naziv poreskog obveznika;
- 2.2. identifikacioni broj poreskog obveznika ili fiskalni broj poreskog obveznika;
- 2.3. datum obaveštenja;
- 2.4. vrstu poreza/doprinosa i poreski period ili periode na koje se obaveštenje odnosi;
- 2.5. iznos procjenjenog procene, sankciju, novčanu kaznu i kamatu;
- 2.6. kratko pojašnjanje procene;
- 2.7. zahtev za uplatu iznosa koji predstavlja obavezu;
- 2.8. mesto i način plaćanja iznosa koji predstavlja obavezu;
- 2.9. žalbeni postupak; i
- 2.10. ostale neophodne informacije.

3. Poreski obveznik, u roku od deset (10) dana od dana dostavljanja obaveštenja, dužan je da uplati iznos koji predstavlja obavezu u mestu navedenom u obaveštenju. Iznosi za plaćanje uključuju: porez, sankcije, novčane kazne i kamatu do dana uplate.

4. Ako postoji procena u slučaju rizika iz člana 17. ovog zakona, PUK zahteva hitnu uplatu poreza i odmah preduzima prinudnu naplatu kako bi obezbedio plaćanje poreske obaveze.

Član 19. Ukidanje poreskih isprava

1. Poreska uprava Kosova može ukinuti poreske isprave koje je izdala, ako se utvrdi da su učinjene povrede poreskih propisa.

2. Poreska uprava Kosova objavljuje obaveštenje na svom veb-sajtu ili u medijima u slučaju povlačenja sertifikata, tako da druga privredna društva budu upoznata sa povlačenjem i uticajem povlačenja na njihovu mogućnost ulaska u pravni promet sa tim privrednim društvom.
3. Svaki put kada PUK, tokom verifikacije dokumentacije, identificuje određenu fiktivnu transakciju/fakturu, bez obzira da li je privredno društvo zaključilo transakciju/izdao fakturu objavljen na veb-sajtu PUK-a ili ne, ta transakcija/faktura neće se prihvati za potrebe priznavanja troškova u Deklaraciji poreza na dohodak, neće se prihvati za potrebe priznavanja odbitka PDV-a, kao po oba privredna društva, kako za privredno društvo koje je izdalo fakturu za fiktivnu transakciju i tako i za privredno društvo koje je primilo fakturu za fiktivnu transakciju, PUK će preuzeti mere utvrđene važećim zakonodavstvom.
4. U slučajevima kada PUK zabrani obavljanje privredne delatnosti poreskog obveznika zbog povreda zakonskih odredaba, obaveštava KARP u cilju poništavanja sertifikata o registraciji privrednog društva.
5. Ministar donosi podzakonski akt za utvrđivanje uslova i načina ukidanja poreskih isprava i izdavanja javnih isprava.

Član 20. Obaveza u slučajevima krivičnog dela iz oblasti poreza

Ko učini krivično delo iz oblasti poreza, u poresku obavezu koja proističe iz pravosnažne presude za krivično delo iz oblasti poreza uračunava se i kamata, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 21. Obaveza odgovornih lica

1. Lica iz st. 1. i 2. člana 12. ovog zakona odgovorna su za poreske obaveze koje nisu procenjene ili plaćene, ili nisu blagovremeno procenjene ili plaćene.
2. Stav 1. ovog člana primenjuje se i u slučajevima kada su poreski kredit i povraćaji plaćeni bez pravnog osnova.
3. Obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana uključuje kamatu u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 22. Procena obaveze trećeg lica

1. Poreska uprava Kosova može izvršiti procenu obaveza trećeg lica prema čl. 20. i 21. ovog zakona, kao i protiv odgovornih lica utvrđenih u st. 4. i 5. ovog člana. U slučaju primene ove procene, shodno se primenjuju čl. 15, 16, 17. i 18. ovog zakona.
2. Poreska uprava Kosova snosi teret dokazivanja u pogledu pravične procene i obrazlaganja obaveza trećeg lica.

3. Isplata iznosa obaveze trećeg lica može se zahtevati samo ako prinudna naplata od pokretne i nepokretne imovine poreskog obveznika nije uspela ili ako se može proceniti da prinudna naplata od pokretne ili nepokretne imovine poreskog obveznika neće dovesti do ispunjenja poreskih obaveza. Ovo ograničenje se primenjuje ako je obaveza zasnovana na izvršenju krivičnog dela iz oblasti poreza od strane lica, ili ako je poreska obaveza lica nastala ne-naplatom, ne-zadržavanjem ili neplaćanjem tih poreza, kao što je predviđeno st. 4. i 5. ovog člana.
4. Ako pravni subjekt ili organizacija, izuzev individualnog preduzeća, nije zadržao, naplatio ili platio porez po odbitku ili naplaćeni porez, onda svako odgovorno lice lično odgovara svojom imovinom za iznos poreza koji nije zadržan, nije naplaćen ili nije plaćen.
5. Ako pravni subjekt e ili organizacija, izuzev individualnog preduzeća, nije zadržao, naplatio ili uplatio penzijski doprinos ili drugi obavezni doprinos, onda svako odgovorno lice lično odgovara svojom imovinom za iznos doprinosa koji nije zadržan, nije naplaćen ili nije plaćen u odgovarajuće fondove.
6. Iznos obaveze iz st. 4. i 5. ovog člana ograničen je na iznos nenaplaćenog, zadržanog ili neplaćenog poreza. Ako nakon procene obaveze odgovornih lica, pravni subjekt ili organizacija, izuzev individualnog preduzeća, plati porez koji je bilo u obavezi da naplati, zadrži ili plati, procenjeni iznos za odgovorna lica se uklanja i svako podneto založno pravo se oslobađa.
7. Iznos obaveze iz st. 4. i 5. ovog člana može se proceniti na teret jednog ili više lica koja su odgovorna za propust pravnog subjekta ili druge organizacije da naplati, zadrži ili plati zadržani ili naplaćeni porez. Ukupan iznos poreza koji nije zadržan, nije naplaćen ili je neplaćen može se naplatiti samo jednom. Ako se uplati pun iznos poreza, svaki preostali iznos kazne koju duguju odgovorna lica se poništava i svako podneto založno pravo se oslobađa.
8. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

POGLAVLJE V. PLAĆANJE POREZA

Član 23. Plaćanja

1. Svaki porez koji predstavlja obavezu i mora se platiti PUK-u je dug prema PUK-u.
2. Svako lice koje ima obavezu da plaća poreze PUK-u prema važećem zakonodavstvu, plaća ih u vreme i na mestu utvrđenim važećim poreskim propisima, bez obaveštenja ili zahteva od PUK-a.
3. Svako lice koje je dužno od poreskog obveznika da zadrži i plati bilo koji porez u ime tog poreskog obveznika prema važećim poreskim propisima, plaća ih u vreme i na mestu utvrđenim važećim poreskim propisima, bez obaveštenja ili zahteva od PUK-a.

4. Svaki poslodavac koji je dužan da u ime svojih zaposlenih uplaćuje penzijske doprinose ili druge doprinose utvrđene važećim zakonodavstvom i da zadrži od plate te doprinose od svojih zaposlenih u skladu sa važećim zakonodavstvom, uplaćuje te doprinose u roku utvrđenom važećim zakonodavstvom.
5. Samozaposlena lica koja su dužna da uplaćuju penzijske doprinose ili druge doprinose utvrđene važećim zakonodavstvom, te doprinose uplaćuju u roku utvrđenom važećim zakonodavstvom.
6. Svi porezi se plaćaju u bankama ili drugim finansijskim institucijama licenciranim od CBK-a.
7. Poreska uprava Kosova ima pravo da koristi privremene račune za prijem i raspodelu uplata.
8. Osim ako direktor nije drugačije pismeno putem odredio, poreskim službenicima je zabranjeno da primaju bilo koju vrstu plaćanja u vezi sa bilo kojim porezom.

Član 24. Kamata

1. Za svaki porez kojim upravlja PUK prema važećem zakonodavstvu, a koji nije plaćen do poslednjeg datuma određenog za plaćanje, poreski obveznik plaća kamatu.
2. Kamata se obračunava na mesečnom osnovu, za svaki mesec ili deo meseca od dana kada je porez dospeo za plaćanje do dana kada je porez uplaćen, ali ne duže od deset (10) godina od dana kada je porez dospeo za plaćanje.
3. Ministar utvrđuje kamatnu stopu najmanje jednom godišnje, koja mora biti veća od kamatne stope komercijalnih kreditnih banaka u Republici Kosovo. Kamatnu stopu objavljuje PUK.
4. Svaka dospela i plativa kamata može se naplatiti na isti način i istim merama prinude kao i porez na kome se zasniva.
5. Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučajevima kada poreski obveznik sklopi sporazum sa PUK-om o plaćanju poreza u ratama, kamata se ne obračunava od meseca koji sledi od meseca u kome je sporazum sklopljen n, sve dok je u potpunosti ispoštovan.
6. Ako poreski obveznik ne ispoštuje sklopljeni sporazum o plaćanju na rate, kamata se ponovo obračunava. U slučaju zahteva za sklapanje drugog sporazuma za istu poresku obavezu, ne primenjuje se odredba stava 5. ovog člana.
7. Ostali kriterijumi, postupci i trajanje sporazuma iz stava 5. ovog člana uređuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 25. **Redosled namirenja**

1. Raspored iznosa određenog poreza uplaćenog u skladu sa vrši se po sledećem rasporedu:
 - 1.1. troškovi naplate;
 - 1.2. iznos svake poreske obaveze;
 - 1.3. kamata; i
 - 1.4. novčana kazna.
2. Isplata se prvo raspoređuje radi ispunjavanja najranijih obaveza i po potrebi po redosledu utvrđenom u stavu 1. ovog člana.
3. Primenom stava 2. ovog člana, u slučajevima kada je najranija obaveza za određenu vrstu poreza i penzijskog doprinosa ili drugog doprinosa, za isti poreski period, namirenje se prvo raspoređuje za ispunjenje poreske obaveze, a zatim se nastavlja sa raspodelom namirenja penzijskih doprinosa i drugih doprinosa.

Član 26. **Krediti i povraćaj**

1. Svaki iznos uplate po osnovu poreza veći od dugovanog iznosa kreditira se u korist tekuće obaveze poreskog obveznika i svaku drugu poresku obavezu ili doprinose. PUK dostavlja poreskom obvezniku pisano obaveštenje, ako je preplaćeni iznos korišćen za namirenje druge obaveze, obaveštavajući poreskog obveznika o iznosu kredita koji je primenjen, porezu i poreskom periodu.
2. U slučaju kada poreski obveznik nema drugih obaveza prema PUK-u, ili kada je ostao višak iznosa od preplaćenog poreza, nakon što je višak iz stava 1. ovog člana iskorišćen za namirenje drugih poreskih obaveza, poreski obveznik može zatražiti PUK-a povraćaj preostalog iznosa.
3. Zahtev za kredit ili povraćaj za preplaćeni iznos bilo koje vrste poreza može se podneti u roku od tri (3) godine od dana kada je porez plaćen ili kada je nastalo pravo na odbitak.
4. Poreska uprava Kosova razmatra zahtev za povraćaj poreza u roku trideset (30) kalendarskih dana od dana prijema zahteva poreskog obveznika, obezbeđujući da su detalji o iznosa za povraćaj blagovremeno prosleđeni Ministarstvu ili u slučaju doprinosa KFPŠ-u ili drugim relevantnim fondovima.
5. U slučaju kada poreski obveznik ima pravo na povraćaj prema stavu 2. ovog člana, a povraćaj nije izvršen u roku iz stava 4. ovog člana, PUK plaća poreskom obvezniku, pored iznosa koji je PUK utvrdio za povraćaj i kamatu po stopi koju utvrdi ministar. Ako PUK odluči da se povraćaj ne isplati, ili da se zadrži iz administrativnih razloga u skladu sa važećim zakonodavstvom, kamata se neće dugovati na iznos koji nije plaćen ili zadržan.

6. Kamata iz stavu 5. ovog člana počinje da teče od trideset prvog (31) dana od dana podnošenja zahteva za povraćaj. Ova kamata se obračunava na mesečnoj osnovi, za svaki mesec ili deo meseca, do isplate povraćaja.
7. Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučajevima kada poreski obveznik ima kreditni bilans više od tri uzastopna meseca i poreski dug veći od pet hiljada evra (5.000 €), PUK obaveštava poreskog obveznika da će pokrenuti procenu kredita a PDV-a i ako se utvrdi da je kredit validan, na poresku obavezu će se primeniti iznos kredita do iznosa poreske obveze, a ostatak se vraća.
8. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

Član 27.

Plaćanja preko banaka ili finansijskih institucija koje je licencirala Centralna banka Republike Kosovo

1. Uz odobrenje Trezora Republike Kosovo, PUK može sklopiti sporazum sa CBK-om i drugim bankama ili finansijskim institucijama koje je licencirala CBK, tako da one prihvataju poreske prijave i uplate.
2. Prema takvom sporazumu, banke ili druge finansijske institucije su dužne da:
 - 2.1. pošalju poreske uplate CBK-u u određenom vremenskom roku;
 - 2.2. pošalju poreske prijave i druga dokumenta PUK-u u određenom roku;
 - 2.3. grupišu dokumente sa sažetkom koji pokazuje broj za svaku grupu; i
 - 2.4. sačine dnevni bilans dnevnih prihoda sa dokumentom za kontrolu bilansa.

Član 28.

Obavezni i plativi porez

1. Za porez koji nije plaćen kada je dospeo i postao plativ, PUK može podneti tužbu za namirenje nadležnom sudu, ako to zahtevaju okolnosti slučaja.
2. U svakom postupku pokrenutom prema ovom članu, izdavanje potvrde koju potpisuje direktor u kojoj se navodi ime i adresa tuženog i iznos poreza, kazne i kamata koje treba platiti, ako ih ima, predstavljaće dokaz dovoljan za taj iznos poreza, kazne i kamate kako bi sud doneo presudu o tom iznosu.

POGLAVLJE VI. **PRINUDNA NAPLATA**

Član 29. **Poresko založno pravo**

1. Ako lice koje je dužno da plati određeni porez PUK-u prema važećem zakonodavstvu, ne plati taj porez u roku od deset (10) kalendarskih dana od dana dostavljanja obaveštenja-procene, ustanovljava poresko založno pravo na imovinu ili imovinsko pravo koja pripada tom licu, bilo pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna. PUK ima pravo da ustanovi poresko založno pravo na celokupnu imovinu lica, uključujući imovinu koju je lice kupilo nakon ustanavljanja založnog prava za obezbeđenje neplaćene poreske obaveze, koju čine neplaćeni porez, kazne/novčane kazne, kamate i troškovi naplate.
2. Založno pravo iz stava 1. ovog člana uspostavlja na kraju radnog vremena poslednjeg dana iz stava 1. ovog člana, ako se oceni da porez nije plaćen, te i odnosi se na dug nastao tokom postojanja poreskog založnog prava i ostaje na snazi do se obaveza ne podmiri ili postane nenaplativa.
3. Poresko založno pravo iz stava 1. ovog člana upisuje se u relevantnoj kancelariji u vezi sa nepokretnom imovinom i bilo kojoj drugoj kancelariji nadležnoj za upis imovine ili obezbeđenih vlasničkih udela na imovini u Republici Kosovo, kako bi poresko založno pravo imalo prednost u odnosu na sva druga naknadno upisana založna prava ili obezbeđene vlasničke udele u vezi sa tom imovinom. U smislu ovog zakona, čin upisa poreskog založnog prava ne smatra se radnjom prinudne naplate poreza.
4. Lice se može žaliti PUK-u na ustanavljanje poreskog založnog prava, tvrdeći da je poresko založno pravo pogrešno ustanovljeno. Ako PUK utvrди da je založno pravo pogrešno ustanovljeno, istu imovinu oslobađa od poreskog založnog prava.
5. Poreska uprava Kosova ima pravo da podnese tužbu nadležnom sudu za ostvarivanje založnog prava ustanovljenog prema ovom članu.
6. U slučaju isplate duga prema PUK-u, založno pravo se uklanja.
7. Založnim pravom iz stava 1. ovog člana prisvaja se i sva imovina trećeg lica za koje se utvrdi da je stvarni vlasnik privrednog društva koje je stvorilo poreske obaveze, iako je privredno društvo registrovano pod drugim nazivom a poreska obaveza je nastala pod drugim imenom. U takvim okolnostima, poresko založno pravo će sadržavati opis kojim će pokazati da ne samo da prisvaja imovinu poreskog obveznika na čije je ime privredno društvo registrovano, već i prisvaja imovinu stvarnog vlasnika privrednog društva u kome je nastao poreski dug.
8. Poresko založno pravo iz stava 1. ovog člana obuhvata i svaku imovinu poreskog obveznika koja je u državni trećeg lica, za koje je utvrđeno da drži imovinu kao imenovani poreskog obveznika. U takvim okolnostima, poresko založno pravo sadrži informaciju da isto obuhvata imovinu poreskog obveznika i posebnu imovinu koja je u državini drugog lica kako imenovani poreskog obveznika.

9. Svako poresko založno pravo upisano u skladu sa st. 7. i 8. ovog člana je obavezujuće na isti način kao i svako drugo poresko založno pravo predviđeno stavom 1. ovog člana. Postupak koji se mora sprovesti i osnovni kriterijumi za utvrđivanje lica iz st. 7. i 8. ovog člana utvrđuju se podzakonskim aktom.

10. Poreska uprava Kosova ima pravo da izda potvrdu za oslobođanje bilo kog dela imovine koja podleže poreskom založnom pravu, ako:

10.1. PUK-u je delimično isplaćena obaveza obezbeđena založnim pravom, u iznosu utvrđenom od strane PUK-a, koji neće biti manji od vrednosti koji je utvrdi PUK;

10.2. takav deo imovine je prodat u skladu sa sporazumom sa PUK-om. Sredstva od takve prodaje drže se i kao fond koji podleže založnom pravu i potraživanjima PUK-a, na isti način i sa istim prioritetom kao da su takva založna prava i potraživanja odnosili na oslobođenu imovinu. Za potrebe ovog člana, likvidacioni fond Kosovske agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) smatra se fondom kao izraz koji je upotrebljen u ovom podstavu; ili

10.3. svi razumni i neophodni troškovi nastali u vezi sa prodajom imovine prema podstavu 10.2. ovog stava i upravljanjem sredstava od prodaje, plaća podnosioca prijave ili od sredstava prodaje pre namirenja svakog založnog prava ili potraživanja PUK-a. Pored toga, svaka prinudna naplata iz likvidacionog fonda KAP-a, koja po zakonu ima prioritet nad potraživanjima obezbeđenih poverilaca, isplaćuje se od sredstava od prodaje pre ispunjavanja određenog založnog prava ili potraživanja PUK-a.

11. U vezi poreskih dugovanja društvenih preduzeća (u daljem tekstu: DP):

11.1. posebno je predviđeno da u odnosu na poreske dugove DP-a koja su pod upravom KAP-a, PUK upisuje poreska založna prava u vezi sa tim poreskim dugovanjima kao što je opisano u stavu 3. ovog člana;

11.2. Poreska uprava Kosova ne preduzima druge radnje prinudne naplate, osim obaveštenja o obimu preuzimanja imovine od trećih lica u vezi sa tim poreskim dugovanjima DP-a, kao i ne preduzima radnje za sprovođenje upisanih založnih prava, uprkos drugim odredbama ovog zakona. PUK brani svoje obezbeđeno potraživanje za poreski dug u odnosu na sredstva koja je KAP primio nakon što je KAP prodao imovinu DP-a. U slučajevima kada je PUK upisao poresko založno pravo koje spričava prodaju imovine DP-a, PUK koristi postupke utvrđene u stavu 10. ovog člana da osloboди imovinu od poreskog založnog prava, kako bi zaštitio obezbeđeno potraživanje u odnosu na sredstava koja je KAP primio nakon što je KAP prodao imovine DP-a. Poresko založno pravo pripaja se sredstvima od prodaje sa istim prioritetom kao na samoj imovini, koja podleže pravilima utvrđenim u važećem zakonodavstvu o privatizaciji; i

11.3. Poreska uprava Kosova oduzima imovinu DP-a koju KAP nije prodao i koja nije u procesu likvidacije.

12. Poresko založno pravo opisano u stavu 1. ovog člana prestaje deset (10) godina od dana procene i poreske obaveza više neće biti naplativa nakon tog datuma, osim u sledećim okolnostima:

12.1. poreski obveznik izjavi žalbu na poresku procenu, u tom slučaju period od deset (10) godina produžava se za vremenski period od dana prijema slučaja u Žalbi u KAP-u, dok po žalbi ne doneše konačnu odluku ili po protoku roka predviđenog za preispitivanje žalbe, plus dodatnih šest (6) meseci;

12.2. poreski dug ili procena se iz bilo kog razloga stavi pod nadležnost nadležnog suda ili drugog nadležnog organa, u kom se slučaju period od deset (10) godina produžava za period od dana kada sud (ili drugi nadležni organ) primi predmet pa dok se ne doneše sudska odluka, plus dodatnih šest (6) meseci;

12.3. poreski obveznik je društveno preduzeće (DP) koje podleže privatizaciji od strane KAP-a, u kom se slučaju period od deset (10) godina odlaže na neodređeno vreme i založeno pravo ne ističe do šest (6) meseci nakon što nadležni organ ne usvoji završni račun za raspodelu sredstava nastalih privatizacijom;

12.4. poreski obveznik je javno preduzeće, u kom slučaju se period od deset (10) godina odlaže na neodređeno vreme i založno pravo ne ističe dok se obaveze JP u potpunosti ne otplate;

12.5. ako je poreski obveznik van Republike Kosovo u periodu dužem od tri (3) meseca, u kom se slučaju period od deset (10) godina se produžava sve dok je poreski obveznik van Republike Kosovo i još šest (6) meseci nakon njegovog ili njenog povratka u Republiku Kosovo;

12.6. poreski obveznik je budžetska organizacija centralne ili opštinske vlade, u kom se slučaju period od deset (10) godina produžava na neodređeno vreme i založno pravo ne ističe dok se ne izmire obaveze budžetske organizacije;

12.7. poreski obveznik i PUK se saglase da produže rok za naplatu putem pismenog sporazuma, čije trajanje varira u zavisnosti od okolnosti poreskog obveznika, ali generalno ne bi trebalo da prelazi još dvadeset četiri (24) meseca; ili

12.8. datum procene za obračun perioda naplate od deset (10) godina biće datum obaveštenja o proceni izdatog u skladu sa članom 18. ovog zakona.

13. Poreska uprava Kosova ima pravo da nakon desete (10) godine od ustanovljavanja založnog prava prema stavu 2. ovog člana, izvrši ponovnu procenu imovine pod založnim pravom i imovina za koju se smatra da u potpunosti ili delimično pokriva neizmirenou obavezu i koja je oduzeta po osnovu postupka prinudne naplate, postaje državna svojina.

14. Poreska uprava Kosova može angažovati ekonomski operatere za upravljanje oduzetom imovinom.

Član 30.

Mera oduzimanja imovine

1. Ako lice, koje je bilo u obavezi da plati neku vrstu poreza, isti ne plati ili odbije da plati u roku od deset (10) dana nakon uručenja obaveštenja o proceni, PUK namiruje takav iznos i druge iznose koji su dovoljni da pokriju troškove mere oduzimanje imovine, merom oduzimanja imovine koja pripada tom licu u vlasništvu poreskog obveznika ili trećeg lica.
2. U cilju izvršavanja mere oduzimanja imovine, ovlašćen poreski službenik uručuje obaveštenje o oduzimanje licu, poslodavcu lica, bakama, drugim finansijskim institucijama i/ili organima javne vlasti a koje kontrolišu ili poseduju imovinu koja pripada poreskom obvezniku, kao i svako lice koje ima određenu obavezu prema poreskom obvezniku, u vreme kada je doneta mera oduzimanja imovine.
3. Mera oduzimanja imovine smatra kontinuiranom merom uz koju se prilaže kopija poreskog založnog prava. Takva mera važi od dana kada je prvi put doneta do dana plaćanja celokupne poreske obaveze ili oslobođenja od mere oduzimanja imovine.
4. U slučaju da se imovina sastoji od plate, ovlašćeni poreski obveznik uručuje obaveštenje o oduzimanju službeniku ili poslodavcu koji je dužan da isplati platu.
5. Obaveštenje o oduzimanju sadrži:
 - 5.1. podatke poreskog obveznika čija je imovina oduzeta;
 - 5.2. lokaciju imovine;
 - 5.3. vrstu obaveze;
 - 5.4. poreski period za koji je obaveza nastala;
 - 5.5. iznos procjenjenog poreza;
 - 5.6. kao i druge relevantne informacije uz obaveštenje.
6. U skladu sa st. 2, 3. i 4. člana 117. ovog zakona, bilo koja imovina koja je predmet obaveštenja o oduzimanju može se oduzeti od strane ovlašćenog službenika, ili prava korišćenja te imovine od strane bilo kog lica mogu biti ograničena od sada pa nadalje, tako da to lice može koristiti imovinu pod nadzorom PUK-a, ali ne može otuđiti imovinu, s tim da u svakom slučaju takva imovina, osim ako je imovna kvarljiva, ne može se prodati ili otuđiti u roku od trideset (30) dana od dana oduzimanja imovine.
7. Ako ovlašćeni poreski službenik utvrdi da je naplata poreza ugrožena, može podneti obaveštenje i zahtev za hitnu uplatu poreza. U slučaju neplaćanja, naplata poreza po osnovu mere oduzimanja imovine stupa na snagu bez poštovanja roka od deset (10) dana iz stava 1. i rokova iz st. 2, 3. i 4. člana 117. ovog zakona.
8. Izuzetno od stava 3. ovog člana, mera za oduzimanje plate koja se mora isplatiti ili koja je isplaćena poreskom obvezniku važi od dana kada je ova mera prvi put izrečena do dana kada je obaveza za koju je mera oduzimanja ispunjena ili je postala nenaplativa.

9. U slučajevima kada imovina kojoj je izrečena mera oduzimanja nije dovoljna za namirenje poreske obaveze za koju je izrečena mera oduzimanja, ovlašćeni poreski službenik može nastaviti sa izricanjem mera oduzimanja druge imovine sve dok se iznos poreske obaveze u potpunosti isplati, zajedno sa svim troškovima naplate.

Član 31. Izvršenje mere oduzimanja

1. Svako lice koje je u posedu ili koje ima obavezu u vezi sa imovinom koja je predmet mere oduzimanja i kojoj je ova mera izrečena, na zahtevu ovlašćenog poreskog službenika, predaje imovinu PUK-u ili se odriče takve obaveze od te imovine, osim onog dela imovine koji u vreme podnošenja zahteva podleže izvršenju po odluci suda.
2. Svako lice koje ne predaje imovinu koja podleže meri oduzimanja na zahtev PUK-a snosi ličnu odgovornost za iznos jednak vrednosti imovine koja nije predata, a koja nije prelazi iznos poreza za koji je doneta mera oduzimanja zajedno sa kamatom, kaznama/novčanim kaznama i troškovima, kao da se radi o podprijavljivanju poreza. Izricanje ove kazne ne oslobođa lice kome je izrečena mera oduzimanja imovine da predaje imovinu koja je predmet ove mере које je izrečena u skladu sa stavom 1. ovog člana.
3. Pored lične obaveze iz stava 2. ovog člana, ako je nedostavljanje ili odbijanje dostavljanja izvršeno bez opravdanog razloga, dotično lice se kažnjava novčanom kaznom iz stava 1. člana 104. ovog zakona.

Član 32. Prodaja na javnoj aukciji

1. Poreska uprava Kosova ima pravo da na javnoj aukciji proda svaku oduzetu imovinu u skladu sa ovim zakonom.
2. Ministar donosi podzakonski akt kojim se utvrđuje postupak prodaje imovine na javnoj aukciji.

Član 33. Ograničenja prinudne naplate

1. Samo imovina koja je potrebna i dovoljna za izmirenje tekućih poreskih obaveza može podleći meri prinudne naplete.
2. Vrste imovine poreskog obveznika koje se izuzimaju od mere prinudne naplate i oduzimanja su sledeće:
 - 2.1. isplata izdržavanja dece;
 - 2.2. isplate iz socijalnih džema i pomoći države u izuzetnim slučajevima;
 - 2.3. osnovna odeća;

- 2.4. osnovna hrana;
 - 2.5. osnovni nameštaj;
 - 2.6. osnovne lične stvari, isključujući luksuzne predmete; i
 - 2.7. bilo koja druga imovina utvrđena podzakonskim aktom.
3. Radnje za naplatu poreskog duga moraju se preduzeti u roku predviđenom zakonom, tokom kojeg važi poresko založno pravo prema članu 29. ovog zakona.
4. Izuzetno od svih drugih odredbi ovog zakona, poreski službenik ima pravo da traži od poreskog obveznika ili ovlašćenog predstavnika poreskog obveznika da dostavi pismenu prijavu imovine u vreme i na mestu koje odredi PUK. Ova prijava uključuje sledeće informacije:
- 4.1. svu imovinu koja je trenutno u vlasništvu poreskog obveznika, bilo direktno ili indirektno;
 - 4.2. svu imovinu na kojima poreski obveznik ima vlasnički udeo;
 - 4.3. svu imovinu koji je poreski obveznik prodao šest (6) meseci pre dana prijave, uključujući lice na koje je imovina preneta, odnos poreskog obveznika sa licem na koje je imovina preneta, dan prenosa i iznos naknade za koji je preneta imovina;
 - 4.4. opis svih neizmirenih obaveza prema imovini opisanoj u prijavi i vreme i mesto upisa svakog obezbeđenog vlasničkog udela u svakoj imovini; i
 - 4.5. sve izvore trenutnih prihoda, uključujući izvore od poslodavaca, bankovnih računa, štednih računa i slično.
5. Izuzetno iz drugih odredbi ovog zakona, poreski obveznik ima pravo da zatraži od svakog lica, za koje se veruje da ima informacije u vezi sa naplatom poreskog duga, pisani izjavu u vezi sa naplatom takvog poreskog duga u vreme i na mestu koje odredi PUK.
6. Svakom licu koje se ne pojavi u vreme i na mestu koje odredi PUK ili ne pruži informacije u odgovoru na zahteve za informacijama opisanim u st. 4. i 5. ovog člana, izriče se novčana kazna prema stavu 1. člana 101. ovog zakona.

Član 34. Naplata poreza od ortaka i članova neinkorporisanih udruženja

Poreska uprava Kosova može da naplati od svakog od ortaka iz ortačkog društva svaki porez zajedno sa kaznama, kamatama i troškovima, koji su obaveza ortačkog društva, kao što je predviđeno važećim zakonodavstvom o privrednim društvima.

Član 35. Nalozi za slučajeve rizika

1. U slučaju kada PUK smatra da je iznos poreza koji će postati obavezan za plaćanje pod rizikom jer se lice sprema da napusti Republiku Kosovo, prekine poslovanje, prenese imovinu ili iz drugih razloga, ona će u vezi sa ovim PUK svako lice:
 - 1.1. koje duguje u novcu licu koje ima obavezu plaćanja poreza;
 - 1.2. koje drži novac za lice koje ima obavezu plaćanja poreza;
 - 1.3. koje ima ovlašćenje od drugog lica da isplati novac licu koje ima obavezu plaćanja poreza; i/ili
 - 1.4. da odvoji novac do trenutka kada PUK izda obaveštenje prema stavu 1. ovog člana ili kada PUK povuče obaveštenje izdato u skladu sa ovim članom.
2. Svako lice koje ne postupi po zahtevu iz stava 1. ovog člana, kažnjava se prema stavu 2. člana 104. ovog zakona.

Član 36. Embargo na uvoz i izvoz

1. U svakom slučaju kada lice koje je dužno platiti porez, isti ne plati u roku od deset (10) dana od dana nakon uručenja obaveštenja-procene, ili ako PUK smatra da je plaćanje poreza u opasnosti prema članu 35. ovog zakona, PUK može da zatraži od Carine Kosova (u daljem tekstu: CK) da protiv tog lica uvede embargo na svaki uvoz i izvoz.
2. Svaki zahtev upućen CK-u prema stavu 1. ovog člana ostaje na snazi sve dok ga PUK ne obavesti o ispunjavanju zahteva.

Član 37. Odluka o objavljivanju

1. Poreska uprava Kosova može doneti odluku o objavljivanju spiska poreskih obveznika čije su kontrole PUK-a dovele do utaje poreza, u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti ličnih podataka.
2. Direktor PUK-a donosi odluku o utvrđivanju kriterijuma za objavljivanje u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti ličnih podataka.

Član 38. Prenos imovine

1. Poreska uprava Kosova ima pravo da izvrši prenos poreske procene na drugi subjekat nakon prenosa pokretne ili nepokretne imovine pod sledećim okolnostima:

- 1.1. poreski obveznik je preneo sredstva drugom subjektu ili u očekivanju nastanka poreskog duga ili nakon nastanka poreskog duga;
 - 1.2. prenos sredstava bio je manji od tržišne vrednosti imovine;
 - 1.3. prenos imovine je dovelo poreskog obveznika u nesposobnost plaćanja poreskog duga; i/ili
 - 1.4. Poreska uprava Kosova je obavestila poreskog obveznika i drugog subjekta o zaključku da da prenos imovine rezultira procenom trećeg lica, na šta treće lice ima pravo žalbe.
2. Iznos poreza koji treba da se proceni drugom subjektu je manji od poreske obaveze poreskog obveznika ili vrednosti prenute imovine.
 3. Prenos izvršen u roku od tri (3) meseca od nastanka poreskog duga smatra se da je izvršen u očekivanju nastanka poreskog duga.
 4. Ako je prenos pokretne ili nepokretne imovine izvršen nakon što je poresko založno pravo PUK-a upisano u odgovarajući registar bez otplate poreskog duga na koji je primjeno poresko založno pravo, smatra se da poresko založno pravo prisvaja prenetu imovinu i imovina podleže postupku naplate u skladu sa odredbama ovog zakona.
 5. Postupci koji se moraju primeniti prilikom određivanja procene trećeg lica koje je primilo prenetu imovinu, utvrđuju se podzakonskim aktom.

Član 39. Nenaplativi poreski dugovi

1. Poreska uprava Kosova može preneti poreski dug u pasivni dosije kako bi ga uklonila iz aktivne baze podataka naplate ako se, nakon dokumentovanih napora, utvrdi da porez nije naplativ u vreme određivanja. Takva odluka se može doneti u sledećim slučajevima, ali ne ograničavajući se na iste, i to:
 - 1.1. nemogućnost lociranja poreskog obveznika ili njegove imovine;
 - 1.2. poslovanje je prestalo bez ostavljanja imovine;
 - 1.3. poreski obveznik, kao preminulo fizičko lice, kada nema prenosa imovine od koje se može naplatiti porez;
 - 1.4. poreski obveznik je bankrotirao prema važećem zakonu i preduzete su sve mere naplate;
 - 1.5. poreski obveznik nije u mogućnosti da plati poreski dug na osnovu potpune analize materijalnog stanja poreskog obveznika; i
 - 1.6. utvrđenja slične prirode.

2. Stavljanje poreskog duga u pasivni dosije ne oslobađa poreski dug niti remeti prioritet založnog prava PUK-a. Ukoliko postanu poznati novi izvori naplate, PUK vraća poreski dug u status aktivne naplate. U prijavljivanju iznosa neizmerenog poreskog duga, PUK prijavljuje samo onaj iznos poreskog duga koji je u aktivnom stanju naplate, zadržavajući mogućnost prijavljivanja iznosa pasivnog duga.
3. Ako poreska procena postane nenaplativa kao rezultat isteka roka za naplatu predviđenog članom 29. PUK može otpisati ove obaveze sa svojih evidencija i poništiti poreski dug, ako su odredbe člana 29. i stava 3. člana 33. ovog zakona ispunjene bez daljeg ovlašćenja. PUK u svom godišnjem izveštaju ministru i nadležnom organu uključuje vrednost otplaćenih dugova kao rezultat ove odredbe.
4. Ministar podzakonskim aktom utvrđuje postupak za ukidanje nenaplativih dugova.

Član 40. Nezakoniti prihodi

1. Prihodi se oporezuju u slučajevima kada se sticanje prihoda smatra nezakonitim prema relevantnom zakonodavstvom na snazi u Republici Kosovo.
2. Davanje podsticaja za sticanje ili zadržavanje poslovanja, ili drugi oblici prednosti i troškovi u vezi sa njima, ne tretiraju se kao dozvoljeni troškovi, ako davanje podsticaja ili prednosti predstavlja protivzakonito delo obuhvaćeno odredbom krivičnog zakonodavstva Republike Kosovo.
3. Svaki poreski službenik obaveštava Državno tužilaštvo, preko Jedinice za poreske istrage, u najkraćem mogućem roku o svim saznanjima o sumnjivoj nezakonitoj radnji u skladu sa stavom 2. ovog člana.
4. Poreska uprava Kosova traži od Državnog tužilaštva informacije o dokazima i rezultatima krivičnog postupka u slučajevima iz stava 2. ovog člana.
5. Svaki službenik bilo kog javnog organa vlasti koji je tokom vršenja službenih dužnosti obavešten o činjenicama koje ga navode na sumnju da je učinjen poreski prekršaj, prijavljuje te činjenice PUK-u preko zvaničnih kanala tog javnog organa vlasti.

Član 41. Ponovna karakterizacija sporazuma

1. U cilju utvrđivanja poreske obaveze prema važećim poreskim propisima u Republici Kosovo, PUK može da:
 - 1.1. izuzme transakciju koja nema bitan ekonomski efekat;
 - 1.2. ponovo karakterizuje transakciju u slučaju da oblik transakcije ne odražava njenu ekonomsku suštinu; ili

- 1.3. ponovo karakterizuje element transakcije koja je obavljena kao deo šeme radi izbegavanja poreske obaveze.
2. Poreska uprava Kosova obaveštava poreskog obveznika o svakom izuzimanju ili ponovnoj karakterizaciji prema stavu 1. ovog člana.
3. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

Član 42.

Transakcije između povezanih lica

1. U slučaju bilo koje transakcije između povezanih lica, PUK može utvrditi ili odrediti prihode ili odbitke između tih lica prema potrebi da bi se odrazio oporezivi prihodi, koji bi proizšli iz transakcije u slučaju da lica nisu bila povezana.
2. U komercijalnim ili finansijskim transakcijama između povezanih lica, PUK može prilagoditi prodajnu cenu između tih lica tako da održava vrednost na otvorenom tržištu, koja bi se primenila u slučaju da lica nisu bila povezana.
3. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

Član 43.

Barter transakcije i prijavljivanje informacija od strane trećih lica

1. Barter transakcijama smatraju se prodaja robe ili rezultat rada ili pružene usluge po tržišnoj vrednosti.
2. Poreske fakture se izdaju za barter transakcije na isti način kao da su izdate za gotovinske transakcije. Ako je vrednost barter transakcije razmene prikazana na poreskoj fakturi smanjena vrednost, PUK može prilagoditi vrednost transakcije kako bi se odrazila vrednost na otvorenom tržištu.
3. Sva lica koja obavljaju privrednu delatnost i druge delatnosti moraju predati PUK-u elektronskim putem knjigu nabavke i knjigu prodaje, kao:
 - 3.1. lica koja su registrovana za PDV, podnose knjige svakog meseca;
 - 3.2. ostala lica podnose knjige svaka tri (3) meseca.
4. Svakom licu, koje je prema ovom članu dužno da knjige dostavi elektronskim putem, a ne dostavi ih, izriče se novčana kazna prema članu 101. stav 1. ovog zakona.
5. Svaki poslodavac mora obavesti PUK o zaključivanju ugovora o radu jedan dan pre početka rada radnika. Ovo obaveštavanje se vrši na način koji PUK.
6. Ministar donosi podzakonski akt za sprovođenje ovog člana.

Član 44.
Podprijavljivanje prihoda i preusmerena inkasiranja

1. Ako pojedinac prijavi iznos prihoda koji nije dovoljan da pokrije njegove troškove za ličnu potrošnju, PUK može da preračuna prihod pojedinca na osnovu troškova koje je napravio pojedinac, ili nekom drugom indirektnom metodom koja odgovara okolnostima, uzimajući u obzir prihode prethodnih perioda.
2. Ministar donosi podzakonski akt kojim utvrđuje indirektne metode procene i njihovu primenu.

POGLAVLJE VII.
PORESKI PRAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Potpoglavlje I.
Uređenje i funkcionisanje Poreske uprave Kosova

Član 45.
Poreski propisi

1. Poreske propise u delokrugu PUK-a čine:
 - 1.1. ratifikovani međunarodni ugovori;
 - 1.2. poreski zakoni; i
 - 1.3. usvojeni podzakonski akti, koji proističu iz poreskih zakona.

Član 46.
Poreska uprava Kosova

1. Poreska uprava Kosova ima poseban status izvršne agencije, koja funkcioniše uz punu operativnu autonomiju, u okviru Ministarstva, prema važećem zakonodavstvom.
2. Poreska uprava Kosova je odgovorna za upravljanje poreskim sistemom u Republici Kosovo i sprovodenje odredaba ovog zakona, Zakona o porezu na lične dohotke, Zakona o porezu na prihode korporacija, Zakona o porezu na dodatu vrednost i bilo kojeg drugog važećeg zakonodavstva u Republici Kosovo koji propisuje obavezu da upravlja bilo kojom vrstom poreza.
3. Da bi ispunila svoju odgovornost prema stavu 2. ovog člana, PUK je dužna da kontinuirano prikuplja prihode koji se primenjuju u okviru zakona, uzimajući u obzir:
 - 3.1. izvore na raspolaganju PUK;

- 3.2. značaj promovisanja poštovanja, posebno dobrovoljnog poštovanja poreskih propisa u Republici Kosovo od strane svih poreskih obveznika; i
 - 3.3. troškove poštovanja koje imaju poreski obveznici.
4. Poreska uprava Kosova ima svoj grb, pečat i druge simbole koji određuju identitet institucije.
 5. Ministar podzakonskim aktom utvrđuje oblik, sadržaj, dizajn, boju i upotrebu zastave, grba, pečata, simbola, uniforme, obeležja činova i epoleta.
 6. Oblik i sadržaj legitimacije i postupak njihovog izdavanja vrši se prema postupcima koje utvrđuje PUK.

Član 47. Uređenje Poreske uprave Kosova

Unutrašnje uređenje i sistematizacija radnih mesta u Poreskoj upravi Kosova vrši se podzakonskim aktom koji se usvaja u skladu sa važećim Zakonom o državnom uređenju i nezavisnim agencijama.

Član 48. Odgovornosti i dužnosti generalnog direktora Poreske uprave Kosova

1. Direktor upravlja i zastupa PUK i posebno je odgovoran za:
 - 1.1. sprovodenje odredaba ovog zakona;
 - 1.2. naplatu svih poreza nametnutih prema važećem zakonodavstvu u Republici Kosovo, koje ovlašćuje PUK da upravlja takvim porezom;
 - 1.3. pripremanje objava, obaveštenja i drugih saopštenja kako bi obezbedio da sva lica razumeju svoja obaveze i prava prema ovom zakonu;
 - 1.4. obezbeđivanje jedinstvene primene poreskih propisa u Republici Kosovo;
 - 1.5. predlaganje organizacione strukture unutar PUK-a koja odgovara njenim funkcijama;
 - 1.6. imenovanje lica koja su neophodna za sprovođenje odredaba ovog zakona u skladu sa važećim zakonodavstvom o javnim službenicima.
 - 1.7. predlaganje godišnjeg plana i izveštaja o radu PUK-a;
 - 1.8. upravljanje ljudskim resursima PUK-a, u skladu sa ovim zakonom i važećim zakonodavstvom o javnim službenicima;

- 1.9. izvršenje budžeta PUK-a i odobravanje isplata u skladu sa važećim zakonodavstvom o upravljanju javnim finansijama;
- 1.10. zaključivanje ugovora i sporazuma u ime i za račun PUK-a, u skladu sa ovim zakonom i važećim zakonodavstvom;
- 1.11. upravljanje imovinom PUK-a;
- 1.12. usvajanje postupaka i nadgledanje njihovog sprovođenja u skladu sa važećim zakonodavstvom;
- 1.13. sprovođenje ovlašćenja i drugih poslova koje mu poveri ministar, a koji su u skladu važećim zakonodavstvom;
- 1.14. usvajanje Kodeksa ponašanja u PUK-u;
- 1.15. donošenje internih akata u vezi sa regulisanjem radnog odnosa zaposlenih u PUK-u, nakon konsultacija sa ministrom;
- 1.16. angažovanje eksperata, po potrebi, u skladu sa odredbama ovog zakona, za pružanje tehničke pomoći u složenim oblastima koje utiču na poresku upravu za koje ona nema ekspertizu;
- 1.17. donošenje odluke o angažovanju ekonomskih operatera koji će pratiti poreske obveznike u pogledu sprovođenje poreskih propisa u toku obavljanja privrednih delatnosti; i
- 1.18. druge dužnosti.

Član 49. Delegiranje nadležnosti

1. Direktor može delegirati bilo kom poreskom službeniku bilo koju vrstu ovim zakonom datu ili dodeljenu nadležnost ili dužnost, osim nadležnosti delegiranja.
2. Direktor može delegirati nadležnosti službenicima CK-a, u skladu sa sporazumom između generalnog direktora PUK-a i generalnog direktora CK.
3. Direktor, u svako doba, može opozvati bilo koju nadležnost ili dužnost delegiranu u skladu sa stavom 1. ili 2. ovog člana.

Član 50. Izveštavanje generalnog direktora

1. Direktor podnosi ministru godišnji izveštaj o radnom učinku i periodične izveštaje o aktivnostima i rezultatima PUK-a.

2. Direktor priprema izveštaj za prethodni tromesečni period o aktivnostima PUK-a, koji podnosi ministru i objavljuje na veb-sajtu PUK-a. Izveštaj se podnosi trideset (30) dana nakon završetka izveštajnog perioda.
3. Tromesečni izveštaj PUK-a obuhvata:
 - 3.1. detalje o budžetu PUK-a;
 - 3.2. detalje o broju i nivou osoblja PUK-a;
 - 3.3. detalje o prikupljenim prihodima od strane PUK-a koji prikazuju detalje iznosa prihoda za svaku vrstu poreza i za svaki region, kao i druge takve detalje koje može zahtevati ministar;
 - 3.4. druge informacije utvrđene podzakonskim aktom koji donosi ministar.
4. Direktor priprema godišnji izveštaj o učinku rada PUK-a za prethodnu godinu i dostavlja ga ministru do 31. marta naredne godine.
5. Godišnji izveštaj o učinku rada PUK-a uključuje:
 - 5.1. detalje o budžetu PUK-a;
 - 5.2. detalje o broju i nivou osoblja PUK-a;
 - 5.3. detalje o prikupljenim prihodima od strane PUK-a koji prikazuju detalje iznosa prihoda za svaku vrstu poreza i za svaki region, kao i druge takve detalje koje može zahtevati ministar;
 - 5.4. procene troškova naplate za svaku vrstu prikupljenog poreskog prihoda;
 - 5.5. pojedinosti o svim poreskim obavezama ukinutim prema članu 39. uključujući imena lica čija je obaveza ukinuta i ukinut iznos;
 - 5.6. pojedinosti o svim krivičnim gonjenjima u poreskoj oblasti, ako je istragu pokrenuo PUK, uključujući ime svakog lica koje je osuđeno, izrečenu kaznu i iznos uključenog poreza;
 - 5.7. informacije o korišćenju nadležnosti ovlašćenih članom 8. ovog zakona, uključujući broj i prirodu svake žalbe na korišćenje ovih nadležnosti, ali ne pominjući imena uključenih lica; i
 - 5.8. druge određene informacije koje zahteva ministar.

Član 51. **Kriterijumi za izbor i imenovanje generalnog direktora**

1. Poreskom upravom Kosova rukovodi direktor, koga imenuje predsednik Vlade Republike Kosovo, na predlog ministra. Takva preporuka se daje nakon što Ministarstvo okonča proces zapošljavanja.
2. Kandidat za direktora mora imati kvalifikacije i ispunjavati sledeće kriterijume:
 - 2.1. da je državljanin Republike Kosovo;
 - 2.2. da ima univerzitetsku diplomu iz oblasti ekonomije, prava ili sličnih oblasti, izdatu od univerziteta sa akreditovanim programima u Republici Kosovo ili nostrifikovanu prema važećem zakonodavstvu;
 - 2.3. da ima osam (8) godina radnog iskustva, od čega pet (5) godina iskustva na rukovodećoj poziciji;
 - 2.4. da nije pravosnažnom presudom osuđivan za krivično delo;
 - 2.5. da nije otpušten sa posla zbog težih disciplinskih prekršaja; i
 - 2.6. da nema sukoba interesa u skladu sa zakonodavstvom na snazi u Republici Kosovo.
3. Svaki kandidat za poziciju direktora podleže bezbednosnoj proveri u skladu sa relevantnim zakonom na snazi.
4. Direktor ima mandat od četiri (4) godine, sa mogućnošću produženja za još jedan mandat, odlukom predsednika Vlade, na osnovu radnog učinka po preporuci ministra, bez sprovodenja postupaka zapošljavanja propisanih stavom 1. ovog člana.
5. Po isteku mandata direktora, ako je isti pre imenovanja bio na poziciju poreskog službenika, vraća se na prethodnu poziciju ili na bilo koju njoj ekvivalentnoj poziciji.
6. Postupak zapošljavanja, izbora i rok za imenovanje direktora utvrđuju se podzakonskim aktom ministra.

Član 52. **Prestanak mandata generalnog direktora**

1. Mandat direktora prestaje:
 - 1.1. gubitkom državljanstva ili poslovne sposobnosti;
 - 1.2. nemogućnošću ili nesposobnošću obavljanja dužnosti duže od šest (6) meseci;
 - 1.3. prestankom uslova na kojima se zasniva imenovanje;
 - 1.4. istekom mandata;

- 1.5. ostavkom, uz obaveštenje ministra trideset (30) dana unapred;
 - 1.6. dostizanjem starosne dobi za penzionisanje;
 - 1.7. pravosnažnom osudom za krivično delo; i
 - 1.8. smrću.
2. Direktora razrešava predsednik Vlade, pre isteka mandata, na predlog ministra, iz najmanje jednog od sledećih razloga:
 - 2.1. zbog teških disciplinskih prekršaja; i
 - 2.2. zbog dokumentovanog lošeg radnog učinka.
 3. U slučaju razrešenja, ostavke ili suspenzije direktora, na predlog ministra, predsednik Vlade imenuje vršioca dužnosti, jednog od podređenih direktoru, na period ne duži od šest (6) meseci.

Član 53. Zamenici generalnog direktora Poreske uprave Kosova

Poreska uprava Kosova ima dva (2) zamenika generalnog direktora (u daljem tekstu: zamenik direktora) koji podržavaju direktora, čije se imenovanje i razrešavanje vrši uz saglasnost ministra na predlog direktora.

Član 54. Kriterijumi za izbor i imenovanje zamenika generalnog direktora

1. Kandidat za zamenika direktora mora imati kvalifikacije i ispunjavati sledeće kriterijume:
 - 1.1. da je državljanin Republike Kosovo;
 - 1.2. da ima univerzitetsku diplomu iz oblasti ekonomije, prava ili sličnih oblasti, izdatu od univerziteta sa akreditovanim programima u Republici Kosovo ili nostrifikovanu prema važećem zakonodavstvu;
 - 1.3. da ima osam (8) godina radnog iskustva, od čega četiri (4) godine iskustva na rukovodećoj poziciji;
 - 1.4. da nije pravosnažnom presudom osuđivan za krivično delo;
 - 1.5. da nije otpušten sa posla zbog teških disciplinskih prekršaja; i
 - 1.6. da nije u sukobu interesa prema zakonodavstvu na snazi u Republici Kosovo.
2. Svaki kandidat za poziciju zamenika direktora podleže bezbednosnoj proveri u skladu sa relevantnim zakonom na snazi.

3. Zamenik direktora ima mandat od četiri (4) godine, sa mogućnošću produženja za još jedan mandat, odlukom ministra, na osnovu radnog učinka po preporuci direktora, bez sproveđenja postupaka zapošljavanja propisanih stavom 1. ovog člana.
4. Po isteku mandata zamenika direktora, ako je isti pre imenovanja bio na poziciji poreskog službenika, vraća se na prethodnu poziciju ili na bilo koju njoj ekvivalentnoj poziciji.
5. Postupak zapošljavanja, izbora i rok za imenovanje zamenika direktora utvrđuje se podzakonskim aktom ministra.

Član 55. Prestanak mandata zamenika generalnog direktora

1. Mandat zamenika direktora prestaje:
 - 1.1. gubitkom državljanstva ili poslovne sposobnosti;
 - 1.2. nemogućnošću ili nesposobnošću obavljanja dužnosti duže od šest (6) meseci;
 - 1.3. prestankom uslova na kojima se zasniva imenovanje;
 - 1.4. istekom mandata;
 - 1.5. ostavkom, uz obaveštenje direktora trideset (30) dana unapred;
 - 1.6. dostizanjem starosne dobi za penzionisanje;
 - 1.7. pravosnažnom osudom za krivično delo; i
 - 1.8. smrću.
2. Zamenika direktora razrešava minister, pre isteka mandata, na predlog direktora, iz najmanje jednog od sledećih razloga:
 - 2.1. zbog teških disciplinskih prekršaja; i
 - 2.2. zbog dokumentovanog lošeg radnog učinka.
3. U slučaju razrešenja, ostavke ili suspenzije zamenika direktora, na predlog direktora, minister imenuje vršioca dužnosti, jednog od podređenih zameniku direktora, za period ne duži od šest (6) meseci.

Član 56. Poreske istrage i obaveštajni poslovi

1. Poreska uprava Kosova u okviru svoje strukture obezbeđuje funkcionisanje Jedinice za poreske istrage i obaveštajne poslove, kao specijalizovane jedinice odgovorne za:

- 1.1. krivične istrage u oblasti poreza primenom opštih odredaba Krivičnog zakonika Kosova;
 - 1.2. utvrđivanje poreskih osnovica i vršenje procene u slučajevima upravnih istraga u oblasti poreza;
 - 1.3. prikupljanje, obradu, čuvanje, analizu informacija i raspodelu istih institucijama za sprovođenje zakona.
2. Ko u potpunosti ispravi ili dopuni netačne ili nepotpune podatke ili obezbedi ranije zaboravljene podatke za obračun poreza i penzijskih doprinosa, neće biti kažnen u smislu takvih netačnih, nepotpunih ili zaboravljenih podataka, osim u slučajevima kada:
 - 2.1. pre ispravke, dopune ili unosa podataka koji prethodno nisu dostavljeni:
 - 2.1.1. već se pojavio poreski službenik da započne poresku kontrolu ili da započne istragu o sumnjivom krivičnom delu iz oblasti poreza; ili
 - 2.1.2. počinilac ili njegov zastupnik je obavešten o pokretanju poreske istrage; ili
 - 2.2. izvršenje krivičnog dela iz oblasti poreza otkriveno je u celini ili delimično u vreme ispravke, dopune ili dopune podataka koji ranije nisu izneti, a učinilac je bio svestan toga ili je tako nešto očekivao.
3. Poreski službenik koji ne prijavi poreski prekršaj koji je otkrio u obavljanju svojih dužnosti biće kažnen prema važećim odredbama Zakonika o krivičnom postupku i Krivičnog zakonika Republike Kosova.
4. Smatra se da se poreski službenici, koji nisu članovi Jedinice za poreske istrage, saglasni sa svojim obavezama prijavljivanja, ako su svoje rezultate, bez neopravdanog odlaganja, pismeno prijavili i preko nadzornika uputili šefu Jedinice za poreske istrage.
5. Ako javni tužioci ili policijski organi sprovode istrage o krivičnim delima iz oblasti poreza, pravo učešća imaju službenici Jedinice za poreske istrage. Rukovodilac Jedinice mora se blagovremeno obavestiti o mestu i vremenu izvođenja istražnih radnji. Određenom službeniku Jedinice za poreske istrage biće dozvoljeno da postavlja pitanja osumnjičenim licima, svedocima i veštacima.
6. Ovlašćeni predstavnik PUK-a mora se obavestiti o svakom podizanju optužnice i svakom zahtevu za kazneni nalog, kao i u slučajevima kada javni tužilac razmatra obustavljanje istrage, obustavi, miruje ili izbegne gonjenje od krivičnog gonjenja.
7. Svaki pripadnik Jedinice za poreske istrage imaće ista ovlašćenja i odgovornosti kao i policijski službenici koji su ovlašćeni da sprovode istrage i slične funkcije pod nadzorom javnog tužioca (sudske policije). Svaki pripadnik Jedinice za poreske istrage mora postupati u slučajevima sumnje na krivična dela u oblasti poreza u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Republike Kosovo. Oni imaju pravo da direktno upućuju nadležnom javnom tužiocu.

8. Nalog za pretres mora izvršiti Jedinica za poreske istrage, a ako je potrebno, uz neophodnu pomoć policijskih službenika, obično u roku od četrdeset osam (48) sati od izdavanja naloga. Međutim, na zahtev nadležnog javnog tužioca, sudija za prethodni postupak može odobriti produženje roka izvršenja do četiri (4) nedelje, ako je to opravdano složenošću slučaja.

9. Pored ovlašćenja dodeljenih članom 92. službenici Jedinice za poreske istrage i obaveštajne poslove imaju ovlašćenja i odgovornosti koje poseduje svaki poreski službenik koga ovlasti direktor, u vezi sa poreskim postupcima, kao što su:

9.1. uvid knjigama, registrima, računarima i drugoj opremi za registar, kao što je propisano članom 8. ovog zakona;

9.2. prikupljanje informacija ili dokaza, kako je propisano članom 9. ovog zakona;

9.3. priprema procene rizika u skladu sa članom 17. ovog zakona;

9.4. priprema zahteva za embargo na uvoz i izvoz u skladu sa članom 36. ovog zakona;

9.5. priprema pismenog obaveštenja za Policiju Kosova o zabrani odlaska u skladu sa članom 37. ovog zakona; i

9.6. da imaju direktni pristup CK-u prilikom procene – carinjenja robe poreskih obveznika.

10. Generalni direktor može odrediti ili delegirati druge odgovornosti Jedinici za poreske istrage, te i može odrediti ili delegirati odgovornosti Jedinici za poreske istrage shodno podstavu 1.2. ovog člana za poreske službenike inspekcijske jedinice pod nadzorom šefa Jedinice za poreske istrage.

11. Svaki poreski službenik koji radi na slučaju, ako postoji osnovana sumnja da je izvršeno krivično delo iz oblasti poreza, dužan je da odmah kontaktira Jedinicu za poreske istrage i preduzme sve neophodne korake da sačuva tragove i druge dokaze o krivičnom delu iz oblasti poreza, kao i druge predmete koji se mogu koristiti kao dokaz. Poreski službenici su dužni da se pridržavaju instrukcija šefa Jedinice za poreske istrage u vezi narednih koraka koje treba preduzeti do konačnog preduzimanja postupaka od strane Jedinice za poreske istrage.

12. U slučaju neposredne opasnosti od prikrivanja, uništenja ili bilo kakve zabune oko određenog dokumenta ili stvari koja se može koristiti kao dokaz za krivično gonjenje krivičnog dela iz oblasti poreza, poreski službenik može uzeti taj dokument u privremeni posed.

13. Za vreme kada poreski službenik uzme dokument ili stvar u svom posedu, isti mora opisati ove predmete u registru i odmah izdati potvrdu u kojoj se navodi uzeti dokument ili stvar. U tom slučaju mora se odmah izdati obaveštenje koje se preko Jedinice za poreske istrage šalje javnom tužiocu, kako bi on mogao da započne krivično gonjenje. Predmeti uzeti u vlasništvo moraju se odmah vratiti ako javni tužilac utvrdi da nema osnova za krivični postupak.

Član 57.

Žalbe

Poreska uprava Kosova u okviru svoje strukture obezbeđuje funkcionisanje Jedinice za žalbe, koja je odgovorna za procenu zahteva za preispitivanje od strane lica koja se protive proceni ili odluci PUK-a u skladu sa propisima kojim ase vodi PUK, kao prva žalbena instanca u upravnom postupku.

Član 58.

Zaštitnik poreskih obveznika

1. Poreska uprava Kosova u okviru svoje strukture obezbeđuje funkcionisanje Zaštitnika poreskih obveznika, u cilju zaštite prava poreskih obveznika utvrđenih važećim zakonodavstvom, kao i da pomogne poreskim obveznicima u rešavanju problema i pitanja po kojima tvrde da nije pravično ili blagovremeno postupano.
2. Zaštitnik poreskih obveznika nije zamena za redovne postupke ili žalbeni postupak.
3. Zaštitnik poreskih obveznika štiti interes porekog obveznika u odnosima sa PUK-om.
4. Zaštitnik poreskih obveznika ima sledeće funkcije:
 - 4.1. pomaže poreskom obvezniku da reši probleme sa PUK-om;
 - 4.2. ispituje svaki zahtev poreskog obveznika i preporučuje radnje za rešavanje slučaja, u slučajevima kada poreski obveznik tvrdi da postupci u vezi sa rešavanjem stvari nisu sprovedeni pravično ili blagovremeno;
 - 4.3. sarađuje sa Odeljenjem službe za usluge poreskim obveznika na promovisanju uloge Zaštitnika poreskih obveznika u zaštiti prava poreskih obveznika;
 - 4.4. sarađuje sa svim odeljenjima u PUK-u, da garantuje da se prema poreskim obveznicima postupa ili postupati u skladu sa zakonskim odredbama i da su njihova prava propisno štite i poštuju od strane službenika PUK-a;
 - 4.5. obaveštava zamenike direktora o povredi prava poreskog obveznika od strane poreskih službenika;
 - 4.6. predlaže direktoru unapređenje procesa rada i poreskih postupaka, u cilju unapređenja usluga poreskim obveznicima, smanjenja administrativnog tereta i olakšavanja postupaka poreskim obveznicima u ispunjavanju poreskih obaveza;
 - 4.7. daje preporuke opšte prirode u vezi sa pitanjima identifikovanim tokom obavljanja svojih funkcija i koristi ih kao osnovu za davanje predloga za izmenu relevantnog zakonodavstva;
 - 4.8. izdaje pismene preporuke Jedinici za žalbe i/ili predočava ove preporuke na administrativnim raspravama koje održava Jedinica za žalbe.

5. Zaštitnik poreskih obveznika nije ovlašćen da ispituje ili interveniše u predmetima u kojima je poreski obveznik bio pod istragom Jedinice za poreske istrage i obaveštajne poslove, kao u predmetima za koje se poreski obveznik obratio Odboru, sudu ili drugom nadležnom organu.
6. Zaštitnik poreskih obveznika nije ovlašćen da ispituje ili interveniše u postupku utvrđivanja poreske obaveze ili u predmetima koji su u postupku. Međutim, Zaštitnik poreskih obveznika je ovlašćen da ispita i interveniše, ako se postupak utvrđivanja poreske obaveze ili žalbeni postupak ne sprovedi u skladu sa postupcima utvrđenim zakonom ili relevantnim podzakonskim odredbama. Ovo ovlašćenje je ograničeno na pravo da se obezbedi poštovanje postupaka, a ne na odluke koje se odnose na procenjene iznose poreskih obaveza ili na odluku donetu po žalbi.
7. Detaljni postupci za funkcije, odgovornosti i postupke koje će sprovoditi Zaštitnik poreskih obveznika, kao i postupke koje će slediti poreski obveznici da bi imali koristi od usluga koje pruža Zaštitnik poreskih obveznika, utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 59. Profesionalni standardi

1. Poreska uprava Kosova u okviru svoje strukture obezbeđuje funkcionisanje Jedinice za profesionalne standarde, u cilju nadzora poštovanja Kodeksa etike poreskih službenika i drugih zaposlenih u PUK-u.
2. Jedinica za profesionalne standarde je odgovorna za obezbeđivanje sprovođenja Kodeksa etike i ima sledeća ovlašćenja:
 - 2.1. primena operativne planove i srednjoročne planove očuvanje integriteta PUK-a;
 - 2.2. održava obuke za poreske službenike o Kodeksu etike i Kodeksu oblačenja;
 - 2.3. održava obuke za poreske službenike u vezi sa sprečavanjem sukoba interesa;
 - 2.4. održava obuke za poreske službenike u vezi sa obavezama koje su utvrđene relevantnim zakonom o javnim službenicima;
 - 2.5. daje savete poreskim službenicima u vezi s primenom Kodeksa etike i sprečavanja sukoba interesa;
 - 2.6. nadzire poreske službenike u pogledu primene Kodeksa etike;
 - 2.7. pruža informacije na zahtev direktora, Jedinice za ljudske resurse i disciplinske komisije u PAK-u, u cilju očuvanja integriteta PUK-a;
 - 2.8. proverava prošlost novog poreskog službenika;
 - 2.9. prima i preispituje pritužbe za kršenje Kodeksa etike;
 - 2.10. razmatra zahtev poreskog službenika za sporedni rad, kao i donosi odluku o usvajanju ili odbijanju zahteva; i

2.11. komunicira i razmenjuje informacije sa drugim relevantnim institucijama, u cilju očuvanja integriteta i bezbednosti PUK-a.

Član 60.
Kancelarija za novčane i upravne kazne

Poreska uprava Kosova u okviru svoje strukture obezbeđuje funkcionisanje Kancelarije za novčane i upravne kazne (u daljem tekstu: KNUK), koja se bavi zakonskim prekršajima za sve nalaze operativnih jedinica, kao i donosi odluke u vezi sa sankcijama i novčanim kaznama utvrđenim poreskim zakonodavstvom.

Član 61.
Odbor za žalbe

1. Ovim zakonom obrazuje se Odbor za žalbe pri Ministarstvu za preispitivanje žalbi na odluke donete od strane Jedinice za žalbe u PUK-u i CK-u u vezi sa poreskim i carinskim pitanjima.
2. Odbor se sastoji od jednog (1) predsedavajućeg i osam (8) članova koji se imenuju na mandat od četiri (4) godine, sa mogućnošću produženja za drugi mandat.
3. Članove Odbora imenuje ministar nakon okončanja procesa izbora prema kriterijumima predviđenim ovim zakonom putem javnog oglasa.
4. Da bi se izabrao za člana Odbora kandidat mora ispunjavati sledeće kriterijume:
 - 4.1. da je državljanin Republike Kosovo;
 - 4.2. da ima univerzitetsku diplomu iz oblasti ekonomije, prava ili sličnih oblasti, izdatu od univerziteta sa akreditovanim programima u Republici Kosovo ili nostrifikovanu prema važećem zakonodavstvu;
 - 4.3. da ima pet (5) godina radnog iskustva u oblasti poreza ili carina u javnom ili privatnom sektoru;
 - 4.4. da nije pravosnažnom presudom osuđivan za krivično delo; i
 - 4.5. da nema sukoba interesa sa funkcijom ili sukoba interesa druge prirode, predviđenog zakonom o sprečavanju sukoba interesa u vršenju javne funkcije.
5. Predsedavajući Odbora izveštava ministra o radu i rezultatima Odbora.
6. Članovi Odbora mogu se udaljiti iz Odbora odlukom ministra iz jednog od sledećih razloga:
 - 6.1. ako je pravosnažnom presudom osuđen za krivično delo;
 - 6.2. zbog nemogućnosti ili nesposobnosti obavljanja dužnosti duže od šest (6) meseci;

- 6.3. ako član Odbora ne obavesti Odbor o mogućem sukobu interesa koji bi mogao da ugrozi kredibilitet Odbora;
 - 6.4. zbog teških disciplinskih prekršaja; i
 - 6.5. zbog lošeg radnog učinka.
7. Odbor mogu po potrebi podržavati profesionalni savetnici ugovoreni na određeno vreme.
 8. Ministar donosi podzakonski akt kojim se utvrđuju postupci i kriterijumi za rad Odbora.

Član 62.
Nadležnost Odbora

1. Odbor je nadležan da preispita svaku odluku relevantnih jedinica za žalbe u vezi sa važećim poreskim i carinskim propisima u Republici Kosovo.
2. Odluke Odbora se donose u pisanoj formi i obavezujuće su za strane. Odluke Odbora su konačne u upravnom postupku.
3. Protiv odluka Odbora može se podneti tužba nadležnom sudu.

Član 63.
Javna obrazložena odluka

1. Poreska uprava Kosova može doneti javnu obrazloženu odluku da pojasni kako PUK tumači i primenjuje odredbe propisa kojima se rukovodi, kako bi dala uputstva licima od kojih se traži da plate porez ili porez po odbitku.
2. Javna obrazložena odluka čini se dostupna javnosti.
3. Javna obrazložena odluka u skladu sa ovim članom ima obavezujuće dejstvo po PUK u vezi sa bilo kojom poreskom obavezom koja nastane u poreskom periodu tokom kojeg je odluka bila na snazi.
4. Javna obrazložena odluka nije obavezujuća za lice koje je dužno da plaća porez na osnovu važećih propisa u Republici Kosovo.

Član 64.
Individualna obrazložena odluka

1. Poreska uprava Kosova može doneti individualnu obrazloženu odluku određenom kojom pojašnjava kako PUK tumači i primenjuje odredbe poreskih propisa kojima se rukovodi, kako se primenjuje na određenu transakciju ili sporazum planiran od strane lica koje zahteva obrazloženu odluku.

2. Ako je poreski obveznik dao potpunu i istinitu izjavu o prirodi svih aspekata transakcije koja je relevantna za obrazloženu odluku, a transakcija je izvršena u svim materijalnim aspektima, kao što je opisano u zahtevu poreskog obveznika za donošenje obrazložene odluke, individualna obrazložena odluka je obavezujuća po PUK i poreskog obveznika u vezi sa sprovodenjem zakona, kao što je predviđeno u trenutku donošenja individualne obrazložene odluke.

3. Ministar donosi podzakonski akt kojim se uređuju postupci za zahtevanje individualne obrazložene odluke, uključujući potrebnu dokumentaciju, podatke koje zahtev mora sadržati, rokove za zahtevanje i izdavanje individualne obrazložene odluke, kao i potrebne uplate koje se zahtevaju za donošenje individualne obrazložene odluke.

Član 65. Zastupnici poreskih obveznika

1. Poreski obveznik može učestvovati u poreskom postupku preko svog ovlašćenog zastupnika.

2. U slučaju pravnih lica, zastupnik poreskog obveznika može biti vlasnik poslovne delatnosti, predsednik, generalni direktor kompanije, direktor ili upravnik pravnog lica, stečajni zastupnik organizacije u likvidaciji, čuvar dobara za insolventnog privrednog društva, upravnik ili naslednici imovine i svako drugo lice pismeno ovlašćeno da zastupa poreskog obveznika.

3. U slučaju fizičkih lica, zastupnik poreskog obveznika može biti advokat, računovođa ili neki drugi agent sa pismenim ovlašćenjem da zastupa poreskog obveznika.

4. Ovlašćenja i dužnosti zastupnika poreskog obveznika su ograničene pismenim sporazumom.

5. Učešće zastupnika poreskog obveznika u bilo kom poreskom postupku ne lišava poreskog obveznika njegovih ličnih prava da učestvuje u ovom postupku i ne ukida pravo PUK-a da ima pristup poreskom obvezniku.

6. Lice koje je nerezidentni poreski obveznik, u skladu sa važećim poreskim propisima, obaveštava PUK o svom zastupniku u roku od tri (3) nedelje nakon što je počeo da obezbeđuje prihod ili je kupio imovinu u Republici Kosovo.

Član 66. Poverljivost poreznih informacija

1. Svakom službenom ili drugom licu, koje u vršenju službene dužnosti ima pristup podacima poreskog obveznika, zabranjeno je da te podatke otkrije nekom drugom licu, osim ako je to neophodno u poreskim postupcima, u krivičnom postupku za krivična dela u oblasti poreza ili ako je ovom članom nije drugačije određeno.

2. Ne dovodeći u pitanje stav 1. ovog člana, poreski službenik može otkriti podatke o poreskom obvezniku sledećim licima:

- 2.1. Ministarstvu finansija, ako su ti podaci neophodni u službene svrhe Ministarstva. Takve informacije o poreskim obveznicima podležu istim zahtevima poverljivosti i sankcijama kao što je utvrđeno u ovom članu;
- 2.2. Kosovskom penzionom štednom fondu, u svrhe koje su ovlašćene važećim zakonodavstvom i propisima u vezi sa penzijama u Republici Kosovo ili drugim fondovima utvrđenim posebnim zakonima;
- 2.3. Instituciji narodnog advokata, za korišćenje u rešavanju pritužbi poreskih obveznika;
- 2.4. sudovima u službene svrhe;
- 2.5. Kosovskoj agenciji za registraciju preduzeća, za održavanje poslovnog registra. PUK može otkriti pojedinačne identifikacione informacije Kosovskom poslovnom registru u svrhu odjavljivanja ili u svrhu informisanja Kosovskog poslovnog registra u vezi sa podacima poreskom obvezniku koje se ne mogu proveriti ličnom posetom. Otkrivanje za Kosovski poslovni registar je takođe ovlašćeno po potrebi za proveru podataka o registraciji preduzeća upisanih u Kosovskom poslovnom registru.
- 2.6. Generalnom revizoru – Nacionalnoj kancelariji revizije Kosova, u cilju revizije PUK-a u skladu sa važećim zakonodavstvom i propisima u vezi sa revizijom u Republici Kosovo;
- 2.7. drugim službenicima državnih institucija ili zaposlenima PUK-a tokom i u svrhu obavljanja službenih dužnosti;
- 2.8. poreskim i carinskim organima strane države u skladu sa ratifikovanim međunarodnim ugovorima ili sporazumima;
- 2.9. Carini Kosova, za potrebe sprovođenja carinskih propisa;
- 2.10. svakom licu, ako je poreski obveznik osuđen za prevaru ili ako podaci sadrže spisak lica registrovanih za PDV, kako bi lica proverila da li posluju sa licem registrovanim za PDV; ili svakom licu, ako podaci sadrže spisak lica, uključujući njihove fiskalne brojeve ili jedinstvene identifikacione brojeve, u cilju obavljanja ekonomске delatnosti;
- 2.11. Državnom tužilaštvu ili nadležnim agencijama za sprovođenje zakona:
 - 2.11.1. za krivično gonjenje ili istragu slučajeva za koje se sumnja u pranje novca ili finansiranje terorizma i, osim u slučajevima predviđenim podstavovima 2.12.2, 2.12.3. i 2.13. ovog stava, za istragu drugih krivičnih dela u Republici Kosovo ako je obezbeđeno prethodno odobrenje suda;
 - 2.11.2. za krivično gonjenje krivičnih dela, osim onih u vezi sa krivičnim delima iz oblasti poreza, ako se do tih podataka dođe u prilikom utaje poreza ili poreskih prekršaja; i

- 2.11.3. za krivično gonjenje krivičnih dela, osim onih za utaju poreza za koje je propisana kazna zatvora prema Krivičnom zakoniku ili za bilo koji privredni prestup za koji je verovatno da bi, s obzirom na način izvršenja ili obim pričinjene štete, mogao ozbiljno poremetiti ekonomski poredak Republike Kosovo ili je verovatno da će ozbiljno ugroziti opšti kredibilitet ili integritet poslovanja ili redovnog funkcionalnog autoriteta i javnih institucija.
- 2.12. državnom tužilaštvu ili nadležnom izvršnom organu sa službenicima Jedinice za profesionalne standarde po potrebi u realizaciji njihovih nadležnosti i ovlašćenja;
- 2.13. javnosti:
- 2.13.1. ako je otkrivanje neophodno da bi se ispravile činjenice koje su javno objavljene na netačan način i koje bi mogle ozbiljno da ugroze kredibilitet uprave PUK-a. Odluku o otkrivanju ovih podataka može doneti PUK po saslušanju poreskog obveznika; i
- 2.13.2. ako je potrebno pružiti informacije u vezi odjavljivanja, odbijanja registracije, uklanjanja upisa, ili stavljanja u neaktivno stanje bilo kog poreskog obveznika ili bivšeg poreskog obveznika kao što je predviđeno ovim zakonom.
- 2.14. drugim institucijama Republike Kosovo po njihovim zahtevima, u cilju obavljanja službenih dužnosti.

3. Poreski obveznik može oslobođiti svako lice od obaveze čuvanja tajne. Takvo oslobođanje mora biti e u pisanoj formi i može biti ograničeno na pružanje određenih informacija ili njihovo korišćenje u određene svrhe.
4. Informacije i posebna dokumenta koja će se smatrati poverljivim informacijama, kao i postupci za utvrđivanje i pristup tim poverljivim informacijama, utvrđuju se internim aktima koje donosi direktor.

Potpoglavlje II.
Radni odnos u Poreskoj upravi Kosova

Član 67.
Pravno uređenje radnog odnosa zaposlenih u PUK-u

1. Poreski službenici su javni službenici sa posebnim statusom. Radni odnos poreskih službenika uređuje se ovim zakonom, odredbama zakona o radu i internim aktima koje donosi direktor nakon konsultacije sa ministrom.
2. Plata poreskih službenika uređuje se u skladu sa odredbama relevantnog zakona o platama u javnom sektoru.
3. Radni odnos administrativnih i pomoćnih službenika uređuje se ovim zakonom i relevantnim zakonom o javnim službenicima.

4. Poreska uprava Kosova donosi Kodeks etike, koji utvrđuje pravila i standarde rada poreskih službenika.

Član 68. Klasifikacija radnih mesta

1. Kategorije radnih mesta odražavaju nivo organizacije, usmeravanja, odgovornosti, kontrole i obavljanja dužnosti u PUK-u, kao i položaj poreskih službenika u organizacionoj strukturi.
2. Kategorizacija radnih mesta iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu funkcije, profila, složenosti poslova, stepena stručne odgovornosti, radnog iskustva, stepena stručne spreme, znanja i veština neophodnih za obavljanje poslova.
3. Detaljna pravila za klasifikaciju radnih mesta u PUK-u utvrđuju se podzakonskim aktom ministra, na predlog direktora.

Član 69. Plan zapošljavanja

1. Upravnjenja radna mesta se popunjavaju u skladu sa Planom zapošljavanja.
2. U zavisnosti od potreba organizacionih jedinica i drugih okolnosti, direktor usvaja Plan zapošljavanja koji dostavlja Jedinica za ljudske resurse do 31. decembra kalendarske godine. Plan zapošljavanja uključuje broj dozvoljenih radnih mesta prema budžetu PUK-a za fiskalnu godinu.
3. Direktor može, u svako doba, da izmeni i dopuni Plan zapošljavanja direktor, u zavisnosti od nepredviđenih okolnosti i u slučaju upravnjenosti postojećih radnih mesta.

Član 70. Konkurisanje

1. Osnivanje radnog odnosa poreskog službenika se vrši putem otvorenog i javnog konkursnom postupku, na načelima jednakih mogućnosti, zasluga i profesionalnog integriteta, nediskriminacije i pravične i srazmerne zastupljenosti zajednica.
2. Ocenjivanje kandidata vrši se kroz postupak vrednovanja, pogodan za proveru znanja, veština i profesionalnih kvaliteta kandidata.
3. Upravnjeno radno mesto u profesionalnoj kategoriji, kategoriji nižeg i srednjeg rukovodstva prvobitno se otvara za popunjavanje iz reda poreskih službenika putem internog konkursa.
4. Ako se nijedan od kandidata ne oceni uspešnim na raspisanim internim konkursima, može se raspisati spoljni konkurs.

5. Kandidati koji su nezadovoljni rezultatima koje je objavio PUK, mogu izjaviti žalbu u skladu sa žalbenim postupcima.
6. Postupci i pravila u vezi sa procesom regrutacije utvrđuju se internim aktom direktora koji usvaja ministar.

Član 71.
Komisija za sprovođenje postupaka zapošljavanja

1. Nakon zatvaranja konkursa, direktor obrazuje Komisiju za sprovođenje postupaka zapošljavanja poreskih službenika.
2. Komisija se obrazuje u sastavu od pet (5) članova, pri čemu se jedan od članova imenuje za predsedavajućeg.
3. Za članove Komisije mogu se imenovati i lica koja su u radnom odnosu u drugim javnim ustanovama.
4. Članovima Komisije prestaje mandat okončanjem postupka zapošljavanja.

Član 72.
Uslovi za prijem poreskog službenika u radni odnos

1. Uslovi za prijem poreskog službenika u radni odnos su:
 - 1.1. da je državljanin Republike Kosovo;
 - 1.2. da ima potpunu poslovnu sposobnost;
 - 1.3. da vlada jednim od službenih jezika, u skladu sa zakonom o jezicima;
 - 1.4. da ima stepen i oblast obrazovanja adekvatan radnom mestu;
 - 1.5. da je dobrog zdravlja i fizički sposoban za obavljanje dužnosti;
 - 1.6. da nije pravosnažnom presudom osuđivan za krivično delo sa umišljajem;
 - 1.7. da uživa lični i profesionalni integritet;
 - 1.8. da nije otpušten sa posla zbog težih disciplinskih prekršaja;
 - 1.9. da nema sukoba interesa u skladu sa važećim zakonodavstvom u Republici Kosovo;
 - 1.10. da uspešno prođe konkursne postupke;
 - 1.11. druge dodatne uslovi utvrđene Planom zapošljavanja.

Član 73.
Trajanje akata radnog odnosa

1. Radni odnos zaposlenih u PUK-ju zasniva se na neodređeno vreme.
2. Radni odnos na određeno vreme, na period ne duži od dvanaest (12) meseci, može se zasnovati u slučaju potrebe zamene ili privremenog odsustva radnika PUK-a.

Član 74.
Probni rad

1. Probni rad za novog radnika PUK-a traje:
 - 1.1. dvanaest (12) meseci za ugovor na neodređeno vreme; i
 - 1.2. jedna petina (1/5) trajanja za ugovor na određeno vreme.
2. U posebnim okolnostima, kao što su: porodiljsko odsustvo, bolovanje, služenje vojnog roka i drugi posebni slučajevi, probni rad se može produžiti za period trajanja prekida probnog rada.
3. Svrha probnog rada je da se potvrdi da je javni službenik sposoban za obavljanje posla i da se može integrisati u relevantni kolektiv.
4. Po isteku probnog rada, vrednuju se rezultati rada i poreskom službeniku, koji ne pokaže zadovoljavajuće rezultate, nema stručne i ostale veštine, radni odnos prestaje danom isteka probnog rada utvrđenog ugovorom o radu.
5. Za vreme probnog rada, PUK može da prekine radni odnos zaposlenog uz prethodnu najavu od sedam (7) dana, u slučaju da se proceni da nije u stanju da obavlja poslove predviđene za to radno mesto.
6. Za vreme probnog rada, zaposleni takođe može da prekine radni odnos uz prethodnu najavu od sedam (7) dana.
7. Probni rad se ne primenjuju na poreske službenike koji se unapređuju.

Član 75.
Karijerno napredovanje poreskog službenika

1. Napredovanja u PUK-u je vertikalno i horizontalno.
2. Vertikalno napredovanje označava napredovanje sa nižeg na viši nivo, a zasniva se na ispunjavanju uslova potrebnih za određene pozicije i ostvaruje se putem internog konkursa.
3. Horizontalno napredovanje označava napredovanje sa nižeg finansijskog nivoa na viši nivo u okviru iste pozicije.

- Postupci i kriterijumi za napredovanje prema ovom članu utvrđuju se podzakonskim aktom ministra, na predlog direktora.

**Član 76.
Interni akt za prijem i karijeru u PUK-u**

Detaljni postupci za prijem, razvoj karijere, kao i prava i obaveze poreskih službenika, utvrđuju se internim aktom koji donosi direktor nakon konsultacije sa ministrom.

**Član 77.
Vrednovanje rezultata rada**

- Poreski službenici podležu periodičnom vrednovanju rezultata rada i rezultat se uzima u obzir radi:
 - utvrđivanja potreba za obukom;
 - napredovanja ili degradiranje; i
 - utvrđivanja uslova za premeštaj.
- Vrednovanju prethodi periodična analiza u pogledu ispunjenja ciljeva i zadataka utvrđenih planom, prijavljivanju izazova i relevantnim izveštajima.
- Ako neposredni prepostavljeni utvrdi nedostatke u ispunjavanju ciljeva i zadataka, poreski službenik se pismeno obaveštava o dokazima i preporukama koje se moraju ispuniti u određenom roku.
- Pravila postupka, drugi kriterijumi u vezi sa vrednovanjem rezultata rada i pripadajući obrasci utvrđuju se internim aktom koji donosi direktor.

**Član 78.
Privremena imenovanja**

- Upraznjeno radno mesto može se popuniti privremenim imenovanjem službenika PUK-a na tu poziciju do dvanaest (12) meseci, pod uslovom da službenik PUK-a ispunjava kriterijume za privremeno imenovanje na tu poziciju.
- Privremena imenovanja se mogu obaviti ako:
 - funkcionalne potrebe te pozicije to zahtevaju; i
 - službenik na toj poziciji odsustvuje od trideset (30) dana do šest (6) meseci iz različite pravnih razloga, te do jedne (1) godine u slučajevima porodiljskog odsustva i bolovanja.

3. Za vreme privremenog imenovanja, službenik PUK-a koji je privremeno postavljen na drugu poziciju, ima pravo na platu i druge beneficije za tu poziciju.
4. Po završetku privremenog imenovanja, službenik PUK-a koji je privremeno postavljen na drugu poziciju, vraća se svoju prethodnu poziciju.

Član 79. Imenovanje i mandat rukovodećih pozicija

1. Rukovodeće pozicije u PUK-u se dele u i uključuju sledeće pozicije:
 - 1.1. generalni direktor PUK-a;
 - 1.2. zamenici Generalnog direktora;
 - 1.3. direktori centralnih odeljenja;
 - 1.4. direktori regionalnih odeljenja.
2. Imenovanje na pozicije iz podstavova 1.1, 1.2, 1.3. i 1.4. obavlja se u skladu sa postupcima zapošljavanja iz čl. 51, 70, 71. i 72. putem spoljnog konkursa sa mandatom od četiri (4) godine, uz mogućnost produženja.
3. Izuzetno od stava 2. u slučajevima kada generalni direktor smatra potrebnim imenovanja na pozicije iz podstavova 1.2, 1.3. i 1.4. može se obaviti putem:
 - 3.1. internog konkursa; ili
 - 3.2. reizbora, nastavkom mandata.
4. Izuzev generalnog direktora, čiji je mandat utvrđen kada prestaje, svim ostalim rukovodećim pozicijama iz podstavova 1.2, 1.3. i 1.4. mandat prestaje godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. U slučaju da bude raspoređen na nižu poziciju u PUK-u prema odredbama ovog zakona, ovo osoblje nastavlja da prima isti iznos plate (ista novčana vrednost) tokom radnog odnosa u PUK-u ako zadržano radno mesto ima nižu platu (niža novčana vrednost) od vrednosti zarade iz ovog stava.
5. Nakon četiri (4) godine, za izbor drugih rukovodećih pozicija, generalni direktor PUK-a postupa u skladu sa ovim članom.
6. Rukovodeće pozicije iz podstavova 1.1, 1.2, 1.3. i 1.4. ovog člana, čiji mandat nije produžen, vraćaju se na prethodnu poziciju, u slučaju da su imali prethodnu poziciju u PUK-u.
7. Detaljna pravila za sprovođenje ovog člana utvrđuju se podzakonskim aktom resornog ministra finansija.

Član 80. Premeštaj

1. Poreski službenik može se premestiti na poziciju ekvivalentnoj poziciji na kojoj se nalazi redovnim premeštajem na ekvivalentnu poziciju na privremenim periodima do dvanaest (12) meseci ili na neodređeno vreme u slučaju saglasnosti obeju strana.
2. Premeštaj se obrazlaže i zasnova na sledećim kriterijumima:
 - 2.1. potreba za uslugom premeštaja, obrazlažući svrhu i očekivane rezultate;
 - 2.2. podobnost za obavljanje premeštaja zasnivajući se na sposobnost i veštinu poreskog službenika da što bolje ostvari svrhu premeštaja;
 - 2.3. minimalna obuka neophodna za datu poziciju; i
 - 2.4. profil poreskog službenika koji daje Jedinica za ljudske resurse.
3. Premeštaj mora uzeti u obzir opravdanost finansijskih troškova koji se odnose na pokriće putnih troškova i predviđene rokove za boravak na poziciji ili lokaciji.
4. Poreski službenik, u slučaju da obe strane na to pristanu, može biti redovno premešten na drugu ekvivalentnu poziciju shodno potrebama PUK-a ili na lični zahtev poreskog službenika.
5. Po okončanju perioda privremenog premeštaja, poreski službenik se vraća na svoju prethodnu poziciju.
6. Postupci i drugi kriterijumi u vezi premeštaja poreskih službenika utvrđuju se podzakonskim aktom ministra, na predlog direktora.

Član 81. Reorganizacija

U slučaju potrebe za institucionalnom reorganizacijom, poreskom službeniku koji je obuhvaćen reorganizacijom čuva se radno mesto i plata, bez obzira na radno mesto na koje se raspoređuje.

Član 82. Radno vreme i odmori

1. Radno vreme u PUK-u utvrđuje direktor, uključujući redovno radno vreme, smenski rad i dozvoljenu normu za prekovremeni rad.
2. Poreski službenik ima godišnji odmor od dvadeset (20) radnih dana i jedan (1) dan se dodaje svake dve (2) godine radnog iskustva.

3. Poreskom službeniku se može odobriti neplaćeno odsustvo sa ili bez prekida u trajanju do jedne (1) godine. Zahteve za neplaćeno odsustvo razmatra Komisija koju obrazuje direktor i mogu se odobriti samo u posebnim slučajevima kao što su:
 - 3.1. u slučaju bolesti ili lečenja u inostranstvu;
 - 3.2. za negu člana uže porodice, zbog bolesti;
 - 3.3. u cilju školovanja unutar i van države, i
 - 3.4. polaganje ispita ili završetak školovanja koje je u interesu PUK-a.
4. Preporuku komisije mora odobriti direktor.
5. Poreski službenik ima pravo na bolovanje i druga odsustva prema važećem zakonodavstvu.
6. Radno vreme se utvrđuje podzakonskim aktom ministra, na predlog direktora.
7. Pravila postupka, kriterijumi i vrste odmora odsustva utvrđuju se podzakonskim aktom ministra, na predlog direktora.

Član 83. Suspenzija radnog odnosa

1. Poreski službenik može se suspendovati sa posla do šest (6) meseci, ako:
 - 1.1. protiv njega je podignuta optužnica za krivično delo;
 - 1.2. mu je određena mera kućnog pritvora ili pritvora; i
 - 1.3. je osumnjičen za povredu dužnosti i njegovo ili njeno prisustvo može uticati na disciplinske ili krivične istrage.
2. U slučaju da je protiv poreskog službenika podignuta optužnica, a krivični postupak nije okončan u roku od šest (6) meseci, suspenzija se može nastaviti do konačne odluke nadležnog suda.
3. Ako je službenik PUK-a suspendovan sa posla, oduzima mu se službena legitimacija i za vreme trajanja suspenzije zabranjen mu je pristup PUK-u.
4. Za vreme suspenzije, poreski službenik prima pedeset odsto (50%) svoje plate.
5. Ako se suspendovani službenik oglasi nevinim, period suspenzije se tretira kao rad u službi za sve svrhe i službenik prima punu platu i druge primenljive naknade koje bi bile isplaćene da suspenzija nije izrečena.

Član 84.
Prestanak radnog odnosa

1. Radni odnos poreskog službenika prestaje:
 - 1.1. ostavkom, uz prethodnu najavu od trideset (30) dana;
 - 1.2. dostizanjem starosne dobi za penzionisanje;
 - 1.3. gubitkom državljanstva ili poslovne sposobnosti;
 - 1.4. nemogućnošću ili nesposobnošću obavljanja dužnosti duže od šest (6) meseci;
 - 1.5. nakon dva (2) vrednovanja rezultata rada ocenom „nedovoljno“, dva (2) puta zaredom;
 - 1.6. u slučaju težeg disciplinskog prekršaja, kada se izriče mera udaljenja sa radnog mesta;
 - 1.7. u slučaju osude pravosnažnom odlukom suda za izvršenje krivičnog dela u vezi sa službenom dužnošću, ili za bilo koje krivično delo za koje je propisana efektivna kazna zatvora u trajanju od tri (3) meseca ili više;
 - 1.8. smrću; i
 - 1.9. u svakom drugom slučaju predviđenom važećim zakonodavstvom.

Član 85.
Sprečavanje sukoba interesa

1. Poreskim službenicima je zabranjeno da se bave aktivnostima koje predstavljaju sukob interesa u skladu sa važećim zakonodavstvom o sprečavanju sukoba interesa.
2. U cilju sprovođenja stava 1. ovog člana, direktor donosi interne propise kojima se utvrđuju pravila i postupci za sprečavanje sukoba interesa u PUK-u, uključujući i spisak određenih aktivnosti određenih poreskih službenika koje predstavljaju sukob interesa prema važećem zakonodavstvu.
3. Angažovanje poreskih službenika na sporednim poslovima bez odluke PUK-a podleže disciplinskim merama.

Član 86. **Ograničavanje upotrebe informacija**

1. Poreski službenik ne može koristiti informacije, podatke ili saznanja, kojima ima pristup tokom rada PUK-a, u nezvanične svrhe, osim uz saglasnost direktora, u istraživačke ili obrazovne svrhe, pod uslovom da ne otkriva podatke, lične podatke, poresku tajnu, poslovne tajne i druge zaštićene informacije.
2. Poreski službenik ne može koristiti i pružati informacije, podatke i saznanja u cilju ostvarivanja bilo kakve finansijske koristi za sebe ili drugog.
3. Nakon prestanku ili završetka radnog odnosa, poreski službenik štiti podatke iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 87. **Odgovornost i disciplinski prekršaji**

1. Poreski službenik je odgovoran za povredu, nesprovođenje ili nepropisno izvršavanje radnih obaveza i drugih zakonskih obaveza.
2. Disciplinskim prekršajem smatra se svaka radnja, nepostupanje, ponašanje ili stav koji je u suprotnosti sa Kodeksom ponašanja, važećim zakonodavstvom i, kao i podzakonskim aktima koji propisuju obavljanje dužnosti osoblja PUK-a.
3. Nesprovođenje zakonodavstva i drugih obaveza utvrđenih važećim zakonodavstvom predstavljaju disciplinske prekršaje i kažnjavaju se disciplinskim merama.
4. Disciplinski prekršaji kategoriju se u dve vrste:
 - 4.1. laki disciplinski prekršaji; i
 - 4.2. teški disciplinski prekršaji.

Član 88. **Disciplinske mere za povredu radnih obaveza**

1. Za povredu radnih obaveza zaposlenom se izriče jedna od sledećih kaznenih mera:
 - 1.1. usmena opomena;
 - 1.2. pismena opomena;
 - 1.3. obustava od zarade u visini od dvadeset odsto (20%) bruto mesečne zarade, do šest (6) meseci;
 - 1.4. zabrana napredovanja na period od dve (2) do tri (3) godine;
 - 1.5. degradiranje, ne više od jedne pozicije;

- 1.6. suspenzija sa dužnosti do šest (6) meseci; i
 - 1.7. prestanak radnog odnosa.
2. Za lakše disciplinske prekršaje izriču se disciplinske mere „Usmena opomena“ i „Pismena opomena“.
 3. Za teške disciplinske prekršaje izriču se disciplinske mere „degradiranje, ne više od jedne pozicije“, „obustava od zarade u visini od dvadeset odsto (20%), bruto mesečne zarade, do šest (6) meseci“ i „prestanak radnog odnosa“.
 4. Disciplinske mere iz podstavova 1.1. i 1.2. ovog člana izriče neposredni rukovodilac. Ako se nakon usmene opomene ponovi isti prekršaj, neposredni rukovodilac izriče pismenu opomenu.
 5. Disciplinske mere iz podstavova 1.3, 1.4, 1.5. i 1.6. ovog člana izriče Disciplinska komisija.

Član 89.

Ispitivanje disciplinske odgovornosti i zaštita prava iz radnog odnosa

1. Za navodnu povredu radnih obaveza, ispitivanje disciplinske odgovornosti, izricanje disciplinskih mera, kao i za zaštitu prava iz radnog odnosa, direktor obrazuje:
 - 1.1. Disciplinsku komisiju; i
 - 1.2. Komisiju za žalbe o radnom odnosu.
2. Disciplinska komisija je odgovorna za ispitivanje svakog navodnog disciplinskih prekršaja.
3. Disciplinska komisija odlučuje u roku od trideset (30) dana od početka disciplinskog postupka.
4. Protiv odluka Disciplinske komisije svaka stranka u disciplinskom postupku ili njen ovlašćeni zastupnik ima pravo žalbe.
5. Žalbe na odluke Disciplinske komisije mogu se izjaviti u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke.
6. Ako protiv odluke Disciplinske komisije nisu uloženi pravni lekovi u roku iz stava 2. ovog člana, odluka je konačna i odmah se izvršava prema važećim odredbama.
7. Komisija za žalbe je nadležni organ za ispitivanje i rešavanje svih prigovora, zahteva i žalbi podnetih u pogledu radnog odnosa.
8. Zaposleni i kandidat koji je prošao proces prijema u službu, a koji smatra da mu je povređeno neko pravo iz radnog odnosa, može prvo bitno da podnese pismenu pritužbu nadležnom organu za odlučivanje prema organizacionoj strukturi. Ako podnositelj nije zadovoljan tom izmenom, onda ima pravo na žalbu Komisiji za žalbe.

9. Zaposleni koji smatra da mu je određeno pravo iz radnog odnosa povređeno određenim upravnim aktom, radnjom ili administrativnim nepostupanjem, uključujući i odluku Disciplinske komisije, može direktno da podnese stvar na ispitivanje Komisiji za žalbe.
10. Komisija za žalbe odlučuje u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja žalbe.
11. Odluka Komisije za žalbe je konačna i odmah se izvršava.
12. Zaposleni koji nije zadovoljan odlukom Komisije za žalbe ili smatra da su mu povređena prava, može pokrenuti postupak kod nadležnog suda.

Član 90. Ukidanje disciplinskih mera

1. Disciplinske mere u dosjeu osoblja ukidaju se nakon proteka sledećih rokova:
 - 1.1. jedna (1) godina od početka sprovođenja mera iz podstavova 1.1. i 1.2. stava 1. člana 88.;
 - 1.2. dve (2) godine od početka sprovođenja mere iz podstava 1.3. stava 1. člana 88.;
 - 1.3. četiri (4) godine od početka sprovođenja mere iz podstava 1.4. stava 1. člana 88.;
 - 1.4. pet (5) godina od početka sprovođenja mera iz podstavova 1.5. i 1.6. stava 1. člana 88.;
 - 1.5. mera iz podstava 1.7. stava 1. člana 88. ostaje trano u dosjeu osoblja.
2. Brisanje disciplinske mere iz dosjea osoblja vrši se odlukom Jedinice za ljudske resurse po službenoj dužnosti ili na zahtev službenika kome je disciplinska mera izrečena.

Član 91. Interni akt o disciplini i žalbama zaposlenih u PUK-u

Klasifikacija prekršaja, disciplinska pravila, kao i žalbe zaposlenih u PUK-u u slučaju izricanja disciplinskih mera i zaštite prava iz radnog odnosa u PUK-u, utvrđuju se internim aktom koji donosi direktor nakon konsultacije sa ministrom.

POGLAVLJE VIII. KRIVIČNE ODREDBE

Član 92. Primena krivičnog zakonodavstva

Krivična gonjenja za krivična dela iz oblasti poreza obavljaju se u skladu sa Krivičnim zakonom i Zakonom o krivičnom postupku Republike Kosovo i odredbe iz ovog Poglavlja primenjuju se u meri u kojoj ove odredbe nisu u suprotnosti sa odredbama važećeg krivičnog zakonodavstva.

Član 93. Neprijavljivanje krivičnih dela iz poreske oblasti

1. Poreski službenik, koji dođe do saznanja o pripremanju ili izvršenju nekog krivičnog dela u vezi sa porezima, a ne saopšti ovu činjenicu, podleže odredbama važećeg Krivičnog zakonika Republike Kosovo.
2. Smatra se da je poreski službenik koji nije službenik Jedinice za poreske istrage i obaveštajne poslove ispunio svoje obaveze prijavljivanja, ako je prekršaj iz stava 1. ovog člana, bez odlaganja ili uz opravданo zakašnjenje, prijavio Jedinici za poreske istrage i obaveštajne poslove.

Član 94. Saradnja sa institucijama za sprovođenje zakona

Poreska uprava Kosova može zaključiti sporazum o saradnji sa Državnim tužilaštvom i drugim relevantnim institucijama za sprovođenje zakona, u vezi sa ovlašćenjima i odgovornostima Jedinice za poreske istrage i obaveštajne poslove tokom faze istrage, u vezi sa sumnjivim slučajevima krivičnih dela iz oblasti oporezivanja, u skladu sa važećim Zakonom o krivičnom postupku na snazi.

Član 95. Učešće PUK-a u sudskim postupcima

Poreska uprava Kosova ima zakonsko pravo da, preko zastupnika koje ovlasti PUK, zastupa PUK u svim sudskim instancama i postupcima posredovanja.

Član 96. Odgovornosti poreskih službenika

1. U slučaju neposredne opasnosti od prikrivanja, uništenja ili bilo kakvog manipulisanja dokumenta ili predmeta koji se može koristiti kao dokaz za krivično gonjenje krivičnog dela iz oblasti poreza, poreski službenik može uzeti takav dokument u privremeni posed.

2. Odmah po prijemu dokumenta ili predmeta u posed prema stavu 1. ovog člana, poreski službenik upisuje ove predmete u registar, izdaje potvrdu o primljenom dokumentu ili predmetu i o tome obaveštava Državno tužilaštvo, preko Jedinice za poreske istrage i obaveštajne poslove, uz zahtev za pokretanje krivičnog postupka.
3. Predmeti uzeti u privremeni posed odmah se vraćaju, nakon što Državno tužilaštvo utvrdi da nema osnova za krivični postupak.

POGLAVLJE IX. ODREDBE O PORESKIM PREKRŠAJIMA

Član 97.

Sankcije za neispunjerenje

1. Svaka sankcija izrečena za prekršaje predviđene čl. 98. do 109. ovog zakona smatra se poreskom obavezom prema PUK-u i naplaćuje se kao porez.
2. Svaka sankcija izrečena u skladu sa čl. 98. do 109. ovog zakona ne sme prelaziti granice utvrđene zakonom o prekršajima.

Član 98.

Novčana kazna u vezi sa fiskalnim certifikatom i potvrdom o registraciji preduzeća

1. Svako lice koje obavlja delatnost bez dobijanja sertifikata koji se zahteva u skladu sa poreskim propisima Republike Kosovo, prema kriterijumima utvrđenim u članu 4. ovog zakona, podleže novčanoj kazni u iznosu od petsto evra (500,00 €).
2. Ako se utvrди da lice obavlja delatnost bez fiskalnog broja ili jedinstvenog broja registracije preduzeća, PUK izdaje fiskalni broj i primenjuje novčanu kaznu prema stavu 1. ovog člana.
3. Poreska uprava Kosova prosleđuje detalje KARP-u o neregistrovanom preduzeću.

Član 99.

Novčane kazne u vezi neprijavljinjanja

1. Ako lice u određenom roku ne podnese obaveznu poresku prijavu u skladu sa važećim zakonodavstvom u Republici Kosovo, što rezultira poreskom obavezom, podleže novčanoj kazni od:
 - 1.1. pedeset evra (50,00 €) za fizičko poslovno lice, za svaku neprijavljenu prijavu;
 - 1.2. sto pedeset evra (150,00 €) za pravno lice, za svaku neprijavljenu prijavu;
 - 1.3. dvadeset evra (20,00 €) za neposlovno fizičko lice, za svaku neprijavljenu prijavu.

Član 100.

Novčane kazne u vezi podprijavljenog poreza i prekomerno prijavljenog povraćaja poreza ili kredita

1. Ako lice od koga se zahteva da popuni poresku prijavu u skladu sa važećim zakonodavstvom u Republici Kosovo, podprijavi prijavi tačan iznos poreske obaveze ili prekomerno prijavi tačan iznos povraćaja porez ili kredita, na koje ima pravo, kazniće se novčanom kaznom od:
 - 1.1. petnaest odsto (15%) razlike između tačnog iznosa poreza koji treba da se prijavi i stvarno prijavljenog iznosa, ako je takva podprijava ili prekomerna prijava do deset odsto (10%) ili manja od tačnog iznosa poreza; ili
 - 1.2. dvadeset pet odsto (25%) razlike između tačnog iznosa poreza koji je trebao biti prijavljen i stvarno prijavljenog iznosa, ako je takva podprijava ili prekomerna prijava veća od deset odsto (10%) od tačnog iznosa poreza.
2. U smislu stava 1. ovog člana smatra se da je poreski obveznik koji je dužan da popuni poresku prijavu za poreski period, a ne podnese takvu prijavu, prijavio da je iznos poreske obaveze koju duguje za taj poreski period bio nula.
3. Lice koje podprijavi promet kao što je utvrđeno u članu 15. stav 17. podleže novčanoj kazni od dvadeset pet odsto (25%) podprijavljene vrednosti.
4. U slučajevima kada se primenjuju novčane kazne iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, ne primenjuju se i novčane kazne iz člana 101. ovog zakona.

Član 101.

Sankcije za nedostavljanje, ne kreiranje ili nepredstavljanje podataka

1. Osim ako nije drugačije predviđeno, svako lice koje je dužno da dostavi pregled informacija PUK-u, a koje to ne učini do obaveznog datuma ili koje dostavi netačan ili nepotpun pregled, podleže novčanoj kazni od sto pedeset evra (150,00 €) za svaki nedostavljeni pregled, za svaki netačan ili nepotpun pregled, do najviše tri hiljade evra (3.000,00 €).
2. Svako lice od koga se zahteva da kreira ili vodi evidenciju, uključujući i zahtev da stavi fiskalni broj ili jedinstveni identifikacioni broj preduzeća na sve izdate kupone i fakture, u skladu sa važećim zakonodavstvom u Republici Kosovo, a to ne učini, podleže sledećim novčanim kaznama:
 - 2.1. novčana kazna od sto pedeset evra (150,00 €) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom do trideset hiljada evra (30.000,00 €);
 - 2.2. novčana kazna od dvesta pedeset evra (250,00 €) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom od trideset hiljada evra i jedan cent (30.000,01 €) do dvesta hiljada evra (200.000,00 €);

- 2.3. novčana kazna od petsto evra (500,00 €) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom od dvesta hiljada evra i jedan cent (200.000,01 €) do petsto hiljada evra (500.000,00 €);
 - 2.4. novčana kazna od hiljadu evra (1.000,00 €) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom od petsto hiljada evra i jedan cent (500.000,01 €) do pet miliona evra (5.000.000,00 €); i
 - 2.5. novčana kazna od dve hiljade evra (2.000,00 €) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom od pet miliona evra i jedan cent (5.000.000,01 €) i više.
3. Osnovicu za obračun novčanih kazni iz stava 2. ovog člana čini promet u prethodnoj fiskalnoj godini. Za nova preduzeća osnovica je stvarni promet tekuće godine.
 4. Pravila postupka za utvrđivanje roka u kome se transakcije moraju upisati u računovodstvene knjige, za potrebe novčane kazne iz stava 2. ovog člana, uređuju se podzakonskim aktom.
 5. Svako lice koje je dužno da omogući uvid knjigama ili evidenciji prema čl. 8. i 9. ovog zakona, a to ne učini, podleže novčanoj kazni od sto pedeset evra (150,00 €) za svaki dan nepojavljivanja nakon navedenog roka od strane PUK-a. U takvim slučajevima, PUK može zatražiti ovlašćenje suda za ulaz ili uvid predviđen čl. 8. i 9. ovog zakona.
 6. Svako lice koje je dužno da ugradi EFU/FS ili instalira softver za evidentiranje transakcija izvršenih tokom njegove ekonomске delatnosti i koje svom klijentu ne izda kupon iz EFU/FS ili softvera, podleže novčanoj kazni utvrđenoj u skladu sa odredbama stava 2. ovog člana. U slučaju kvara uređaja ili nestanka struje, kao i u slučaju bilo kakvog problema sa EFU/FS ili softverom, izdaju se rukom pisani kuponi umesto kupona izdatih od strane EFU/FS ili softvera, koji su odobreni od strane PUK-a u fizičkom ili elektronskom obliku.
 7. Primenom stava 6. ovog člana, PUK zabranjuje obavljanje poslovne delatnosti privrednog društva na prodajnim mestima u slučajevima kada se primenjuju kontinuirane kazne, i to:
 - 7.1. sedam (7) kalendarskih dana, u slučajevima kada se primenjuju tri (3) kazne na različite datume u okviru kalendarske godine;
 - 7.2. petnaest (15) kalendarskih dana, u slučajevima kada se primenjuju četiri (4) kazne na različite datume u okviru kalendarske godine.
 8. Svako lice koje ne ažurira informacije u skladu sa zakonom podleže novčanoj kazni od sto pedeset evra (150,00 €).
 9. Svako lice koje prihvati plaćanje u suprotnosti sa st. 9, 10, 11. i 12. člana 6. ovog zakona, podleže novčanoj kazni utvrđenoj u skladu sa odredbama stava 2. ovog člana.
 10. Ministar donosi podzakonski akt kojim opisuje postupke kojima se sprovodi ovaj član.

Član 102.
Novčana kazna za nedostavljanje informacija i dokaza

1. Svako lice koje se ne pojavi u vreme i na mestu navedenom u obaveštenju, te ne pruži informacije u odgovoru na zahteve za informacijama iz stava 1. člana 9. ovog zakona, podleže novčanoj kazni od petsto evra (500,00 €).
2. Svako lice koje ne pruži informacije u skladu sa članom 10. ovog zakona, podleže novčanoj kazni od petsto evra (500,00 €).
3. Svaki poslodavac, koji ne obavesti PUK kao što je utvrđeno u članu 43. stav 5. ovog zakona, podleže novčanoj kazni od petsto evra (500,00 €) za svakog neprijavljenog radnika.

Član 103.
Kazne za ne zadržavanje poreza po odbitku/doprinosu

1. Svaki poreski obveznik koji nije zadržao ili platio porez po odbitku podleže novčanoj kazni od dvadeset pet odsto (25%) na razliku između tačnog iznosa poreza koji treba platiti i iznosa poreza koji je stvarno plaćen.
2. Svaki poreski obveznik koji nije zadržao ili uplatio penzijske doprinose u KPŠF ili druge potrebne doprinose u odgovarajuće fondove, podleže novčanoj kazni od dvadeset pet odsto (25%) na razliku između tačnog iznosa doprinosa koji treba uplatiti i iznos doprinosa koji je stvarno uplaćen.

Član 104.
Novčana kazna za nepredaju imovine koja podleže meri oduzimanja i izdvajanja novca

1. Svako lice koje ne predaje imovinu koja je predmet oduzimanja podleže novčanoj kazni u iznosu od pedeset odsto (50%) od iznosa utvrđenog u stavu 3. člana 31. ovog zakona.
2. Svako lice koje ne izdvoji novac u skladu sa stavom 1. člana 35. ovog zakona, podleže novčanoj kazni u iznosu dotičnog novca.

Član 105.
Novčana kazna za greške zastupnika poreskih obveznika, poreskih savetnika ili drugih lica u ime poreskog obveznika

Svako lice koje potpiše poresku prijavu u ime drugog lica, a učini grešku u toj prijavi, podleže novčanoj kazni od sto pedeset evra (150,00 €).

Član 106.
Novčane kazne u vezi neugradnje EFU/FS

1. Svako lice od koga se zahteva da koristi EFU/FS za evidentiranje svih transakcija izvršenih tokom svoje ekonomske delatnosti, a koje nije ugradio EFU/FS, za svaki takav prekršaj podleže sledećim novčanim kaznama:
 - 1.1. novčana kazna od dvesta pedeset evra (250,00€) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom do trideset hiljada evra (30.000,00€);
 - 1.2. novčana kazna od pet stotina evra (500,00€) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom od trideset hiljada evra i jedan cent (30.000,01€) do dvesta hiljada evra (200.000,00€);
 - 1.3. novčana kazna od hiljadu evra (1.000,00 €) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom od dvesta hiljada evra i jedan cent (200.000,01 €) do petsto hiljada evra (500.000,00 €);
 - 1.4. novčana kazna od dve hiljade evra (2.000,00€) za poreskog obveznika sa godišnjim prometom od petsto hiljada evra i jedan cent (500.000,01€) do pet miliona evra (5.000.000,00€); i
 - 1.5. novčana kazna od tri hiljade evra (3.000,00€) za poreske obveznike sa godišnjim prometom od pet miliona evra i jedan cent (5.000.000.01€) i više.
2. Osnovicu za obračun novčane kazne iz stava 1. ovog člana čini promet u prethodnoj fiskalnoj godini. Za nova preduzeća osnovica je stvarni promet tekuće godine.
3. Ako lice iz stava 1. ovog člana pokuša da manipuliše ili upliću u programiranje EFU/FS ili podataka koji se moraju uneti u EFU/FS, u cilju upisa netačnih podataka u EFU/FS, podleže krivičnom gonjenju prema važećem krivičnom zakonodavstvu.

Član 107.
Novčane kazne za ekonomske operatere ovlaštene za nabavku, ugradnju i održavanje EFU/FS

1. Ekonomski operater se kažnjava novčanom kaznom od sto pedeset evra (150 €), i to:
 - 1.1. u slučaju neugradnje EFU/FS u roku od petnaest (15) radnih dana od dana prijema zahteva poreskog obveznika;
 - 1.2. u slučaju neugradnje EFU/FS ni nakon primene novčane kazne iz podstava 1.1. stava 1. ovog člana, novčana kazna se ponavlja za svako daljne docnjenje od petnaest (15) dana;
 - 1.3. u slučaju da ne izvrši servisiranje ili intervenciju u EFU/FS u roku od četrdeset osam (48) sati od isteka roka za servisiranje ili zahteva za intervenciju;

- 1.4. u slučaju da ne izvrši servisiranje ili intervenciju u EFU/FS ni nakon primene novčane kazne iz podstava 1.3. stava 1. ovog člana, kazna se ponavlja za svako daljne dočnjenje od četrdeset osam (48) sati; i
 - 1.5. u slučaju kada je kod poreskog obveznika ugrađen EFU/FS koji ne ispunjava funkcionalne i tehničke uslove utvrđene podzakonskim aktom.
2. U slučaju kada ekonomski operater ne produži bankarsku garanciju do dvadeset četiri (24) sata pre isteka, PUK izvršava garanciju.

Član 108.

Novčane kazne u vezi PDV-a

1. Lice koje vrši oporezive nabavke a nije registrovan za PDV, ali koje ispunjava uslove za registraciju PDV-a, podleže obavezi PDV-a na te nabavke i novčanoj kazni u iznosu od:
 - 1.1. petnaest odsto (15%) obaveze PDV-a za te nabavke ako je do neregistrovanja došlo zbog nepažnje lica koje vrši oporezive nabavke manje od deset hiljada evra (10.000,00 €); ili
 - 1.2. dvadeset pet odsto (25%) obaveze PDV-a za te nabavke ako je do neregistrovanja došlo zbog nepažnje lica koje vrši oporezive nabavke preko deset hiljada evra (10.000,00 €).
2. Oporezivo lice koje ne izda fakturu sa PDV-om, ili drugi dokument koji služi kao faktura, ili izda nepropisnu fakturu koja ima za posledicu značajno umanjenje iznosa PDV-a ili značajno uvećanje potraživanog kredita, je u obavezi za taj umanjeni obavezni iznos ili uvećani iznos potraživanog kredita i podleže novčanoj kazni od:
 - 2.1. petnaest odsto (15%) očiglednog umanjenja ili uvećanja obaveznog iznosa PDV-a, ako je do neizdavanja PDV fakture ili izdavanja neispravne fakture došlo usled nepažnje oporezivog lica; ili
 - 2.2. dvadeset pet odsto (25%) očiglednog umanjenja ili uvećanja obaveznog iznosa PDV-a, ako je do neizdavanja PDV fakture ili izdavanja neispravne fakture došlo zbog krajnje nepažnje i ako je neizdavanje fakture za oporezivu nabavku veće od hiljadu evra (1.000,00 €) ili je izdavanje neispravne fakture veće od petsto evra (500,00 €) iznad ili ispod iznosa koji je trebao biti uključen u fakturu od strane oporezivog lica.
3. Lice koje počini bilo koji od sledećih prekršaja u vezi sa PDV-om podleže novčanoj kazni od sto pedeset evra (150 €), i to:
 - 3.1. ne podnese zahtev za registraciju PDV-a nakon dostizanja praga koji se zahteva po Zakonu o PDV-u ili ne podnese zahtev za brisanje iz registra u skladu sa važećim zakonodavstvom o PDV-u. Ova kazna se ne primenjuje u slučajevima kada se poreski obveznik, nakon prekoračenja praga za PDV, samoinicijativno se pojavi u PUK-u za upis;
 - 3.2. ne dostavi kopiju potvrde o registraciji PDV-a u skladu sa važećim zakonom.

4. Lice registrovano za PDV koje dozvoli drugom licu da koristi njegovu PDV certifikat podleže novčanoj kazni od pet hiljada evra (5.000,00 €). Ista kazna se primenjuje i protiv lice koje koristi tuđi PDV certifikat. Pored administrativnih kazni, Jedinica za poreske istrage i obaveštajne poslove takve slučajeve podnosi Državnom tužilaštvu.

Član 109. Novčana kazna za robu bez dokumentacije

1. Ako lice koje se bavi privrednom delatnošću poseduje robu bez dokumentacije za njenu kupovinu, to lice podleže novčanoj kazni od trideset odsto (30%) tržišne vrednosti te robe.
2. Roba bez dokumentacije može se uzeti i zadržati na čuvanje u PUK-u u cilju utvrđivanja krivične odgovornosti. U ovom slučaju, slede se postupci procene rizika utvrđeni članom 17. ovog zakona, a postupci uzimanje robe i njene prodaje uređuju se čl. 30, 31. i 32. ovog zakona.
3. Direktor može izdati nalog za rizik kao što je propisano članom 35. ovog zakona.

Član 110. Smanjenje kazni

1. U slučaju da poreski obveznik koji podleže jednoj ili više novčanih kazni iz čl. 97. do 108. ovog zakona dobrovoljno obavesti PUK o svojoj obavezi, pre nego što bude obavešten o mogućoj poreskoj inspekciji od strane PUK-a, koju bi PUK mogao otkriti, moguće novčane kazne su dvadeset pet odsto (25%) kazni koje bi se primenile.
2. U slučaju kada poreski obveznik dobrovoljno obavesti PUK nakon što je poreski obveznik prvo bitno obavešten o mogućoj poreskoj inspekciji, ali pre nego što PUK započne ovu inspekciju, maksimalne novčane kazne su pedeset odsto (50%) onih kazni koje bi bile primenjene.
3. Kada poreski obveznik sa neizmerenom poreskom obavezom plaća poresku obavezu zajedno sa kamatom u jednokratnoj uplati, novčane kazne koje se primenjuju prema ovom zakonu, osim novčanih kazni iz člana 104. smanjuju se na trideset (30%).
4. Kada poreski obveznik sa neizmirenem poreskom obavezom sklopi pismeni sporazum o plaćanju neizmirenog poreza u dve ili više rata, ispuni uslove pismenog sporazuma i ispuni sve ostale poreske obaveze na vreme tog sporazuma, novčane kazne koje se primenjuju prema ovom zakonu, osim novčanih kazni iz člana 103. smanjuju se na pedeset odsto (50%).
5. Poreska uprava Kosova ima pravo da smanji ili ukloni svaku procenjenu ili predloženu novčanu kaznu, od slučaja do slučaja, u slučajevima kada lice u obavezi za bilo koji porez dokaže opravdane razloge, dobru veru, velike poteškoće ili druge razloge koje će povećati efektivnost PUK-a.
6. Poreska uprava Kosova razmatra zahteve za smanjenje novčanih kazni i donosi odluku na osnovu preispitivanja činjenica i okolnosti.

7. Svaka kazna koja se primenjuje prema ovom zakonu, osim novčanih kazni iz člana 103. ako je plaćena u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od dana obaveštenja o primeni novčane kazne, plaća se samo pedeset odsto (50%) vrednosti primenjene novčane kazne.
8. U slučajevima kada poreski obveznik prijavi zloupotrebu i pruži dovoljno dokaza da je poreski službenik zloupotrebio svoju službenu dužnost, direktor PUK-a može doneti odluku da se poreskom obvezniku dozvoli da ispravi poresku prijavu u roku od tri (3) meseca, a da ne podleže kaznama utvrđenim ovim zakonom.
9. Za sprovođenje ovog člana ministar donosi podzakonski akt.

POGLAVLJE X. ŽALBENI POSTUPCI

Član 111. Žalbe Poreskoj upravi Kosova

1. Lice koje osporava poresku procenu ili službenu odluku PUK-a može podneti zahtev za ponovno razmatranje Jedinici za žalbe radi preispitivanja službene odluke. Zahtev se mora podneti u roku od trideset (30) dana od dana kada je poreski obveznik primio obaveštenje o proceni ili drugu službenu odluku. Zahtev mora da bude u pisanoj formi i mora da sadrži razloge i dokumente na kojima poreski obveznik zasniva zahtev.
2. Rok za podnošenje zahteva za preispitivanje, protiv bilo koje službene odluke PUK-a iz stava 1. ovog člana, može se produžiti ako su tokom tog perioda postojale razumne okolnosti koje su sprečile lice da ispoštuje zakonski rok i koje okolnosti su van kontrole poreskog obveznika ili su takve da, ako se ne dozvoli ponovno određivanje roka, rezultiraće nepravdom prema licu. Produženje roka vrši se u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku.
3. Jedinica za žalbe razmatra zahtev poreskog obveznika i o tome donosi odluku. Odluka se pismeno dostavlja licu koje je podnelo žalbu u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od četrdeset pet (45) dana od dana podnošenja zahteva.
4. Odluka Žalbe je konačna odluka PUK-a u upravnom postupku i obavezujuća po PUK.
5. Poreski obveznik koji se ne slaže sa odlukom Žalbe, u roku od trideset (30) dana od dana prijema obaveštenja o odluci Žalbe, može izjaviti žalbu Odboru.
6. Ako Jedinica za žalbe nije u stanju da doneše odluku o slučaju, na osnovu informacija koje je dao poreski obveznik ili PUK, može da traži dodatna pojašnjenja od poreskog obveznika ili PUK-a ili od oboje. U ovim slučajevima, rok iz stava 3. ovog člana može se produžiti za još četrdeset pet (45) dana.

7. Pravo poreskog obveznika da podnese zahtev za preispitivanje odnosi se i na slučajeve poreskih procena koje vrši Jedinica za poreske istrage i obaveštajne poslove i isti se razmatra od strane Žalbe u zakonskom roku, osim ako postoji pismeni nalog Državnog tužilaštva ili nadležnog suda da se predmet obustavi do okončanja krivičnog postupka, odnosno ako se proceni da treba primeniti odgovarajuće odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.
8. U slučaju da Žalba ne podnesu odluku u roku od četrdeset pet (45) dana od dana podnošenja žalbe, poreski obveznik može direktno izjaviti Odboru žalbu na procenu ili drugu službenu odluku.

Član 112. Žalbe Odboru

1. Stranka koja je nezadovoljna odlukom Jedinice za žalbe u PUK-u ili Jedinice za žalbe u CK može izjaviti žalbu Odboru.
2. Pred Odborom stranke u žalbenom postupku su PUK ili CK, koji je doneo odluku o žalbi, kao i poreski obveznik koji je izjavio žalbu.
3. Podnositelj žalbe može da učestvuje u Odboru bez zastupništva ili pomoći advokata ili profesionalnog poreskog savetnika.
4. Poresku upravu Kosova ili CK pred Odborom zastupa pravni službenik, službenik koji je izvršio procenu predmeta, službenik koji je izvršio procenu žalbe ili neki drugi ovlašćeni službenik.

Član 113. Sadržina žalbe Odboru

1. Poreski obveznik koji je primio odluku ili nije primio traženu odluku u roku predviđenom zakonom od Jedinice za žalbe PUK-a ili CK, može izjaviti žalbu Odboru.
2. Stranka nezadovoljna odlukom Jedinice za žalbe PUK-a ili CK podnosi pismenu žalbu Odboru. Kopiju žalbe, u roku od pet (5) dana, Odbor dostavlja stranci protiv koje je pokrenuto preispitivanje odluke.
3. Žalba upućena Odboru sadrži jedan od sledećih zahteva:
 - 3.1. potpuno ili delimično poništenje pobijene odluke;
 - 3.2. povraćaj nepravedno plaćenog poreza, koji nije donet prema predviđenim uslovima;
 - 3.3. donošenje odluke koju PUK nije doneo u predviđenim rokovima;
 - 3.4. donošenje odluke o smanjenju carinskog duga, koja nije doneta prema predviđenim uslovima; ili
 - 3.5. vraćanje oduzetih stvari i naknadu štete pričinjene izvršenjem pobijene odluke.

4. Žalba mora da sadrži:

- 4.1. naziv nadležne uprave koja je donela pobijenu odluku ili koja nije donela traženu odluku u roku određenom relevantnim zakonom;
- 4.2. referentni broj i datum pobijene odluke;
- 4.3. lične podatke podnosioca žalbe;
- 4.4. pravno i činjenično obrazloženje žalbe;
- 4.5. činjenice koje potkrepljuju zahtev;
- 4.6. svaki drugi dokument koji se smatra relevantnim za mere; i
- 4.7. potpis podnosioca žalbe ili njegovog punomoćnika.

5. Odbor odlučuje o osnovanosti zahteva koje navodi stranka.

6. Ako lice koje se žali Odboru dokaže da nije bilo u mogućnosti da dostavi dokumentaciju ili druge dokaze u zakonskom roku iz razloga koji su bili van njegove kontrole, dozvoljeno mu je da ih dostavi sudu.

Član 114. Teret dokazivanja

1. Na podnosiocu žalbe je da dokaže da su odluka, procena i utvrđenje protiv kojeg je izjavio žalbu netačni.
2. Poreska uprava Kosova i CK snose obavezu dokazivanja činjenica koje potkrepljuju odluku i protive se zahtevu poreskog obveznika.

Član 115. Postupak Odbora

1. Odbor održava rasprave na kojima se saslušavaju stranke i izvode dokazi, kao i rasprave zatvorene za javnost.
2. Predsedavajući Odbora imenuje veće koji čine neparan broj članova. Veće održava rasprave na kojima se saslušavaju stranke i izvode dokazi.
3. Žalbu razmatra Odbor i odluku donosi većinom glasova članova Odbora.
4. Žalba se razmatra u roku od trideset (30) dana od dana prijema. U slučaju da podnositelj žalbe ne primi odluku Odbora u roku od trideset (30) dana, isti može podneti tužbu kod nadležnog suda.

5. U slučajevima kada Odbor utvrđi da je sukob interesa nastao ili može nastati u konkretnom slučaju kao rezultat porodičnih ili poslovnih odnosa ili nekog drugog faktora, član ne učestvuje u ispitivanju tog slučaja.

6. Po dobijanju pismene saglasnosti ministra, Odbor usvaja pravilnik o postupku vođenja rasprave.

Član 116. Poreski sporazum

1. Pre rasprave u Odboru, strane mogu da reše spor, u celosti ili delimično, sporazumom o pitanjima i iznosu relevantnih poreza, obaveza, novčanih kazni ili pripadajuće kamate. Sporazum mora biti u pisanoj formi i stupa na snagu čim ga potpišu obe strane i dostavlja se Odboru.

2. Do kraja glavne rasprave, stranke na njihov predlog ili predlog suda mogu da reše svoj spor, u celini ili delimično, sporazumom o posredovanju o pitanjima i iznosu relevantnih poreza, obaveza, novčanih kazni ili pripadajuće kamate. Sporazum mora biti u pisanoj formi i stupa na snagu čim ga sud prihvati.

3. Ako je sporazum delimičan, preostali deo zahteva nastavlja da ispituje Odbor ili sud.

4. Ministar donosi podzakonski akt kojim uređuje postupke za podnošenje zahteva za sporazum i postupke za razmatranje zahteva od strane nadležnih institucija do postizanja ili nepostizanja sporazuma, utvrđujući jasne kriterijume za postizanje ili nepostizanje sporazuma.

Član 117. Obaveza plaćanja poreske obaveze tokom žalbenog postupka

1. Podnošenje žalbi Jedinici za žalbe i Odboru, kao i podnošenje tužbe nadležnom суду, ne obustavlja obavezu plaćanja poreskih obaveza.

2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, na nepokretnostima je zabranjena naplata poreza putem mere oduzimanja imovine, sve dok poreski obveznik ima pravo žalbe nadležnom Odboru ili sudu. Svaki poreski obveznik koji želi da odloži radnju naplate poreza pre podnošenja žalbe Odboru ili nadležnom суду, može da preda bankarsku garanciju ili drugi oblik obezbeđenja prihvatljiv po PUK, u iznosu koji je dovoljan da pokrije porez, kaznu i kamate koje mogu uvećati prilikom svake naknadne radnje.

3. Ako je poreski obveznik protiv obaveštenja-procene izjavio žalbu Jedinici za žalbe, PUK neće preduzeti radnje oduzimanja pokretne imovine poreskog obveznika sve dok Žalba ne doneše odluku, osim u slučajevima kada se porez proglaši ugroženim. Ovakvo ograničenje mere oduzimanja ne sprečava PUK da položi založno pravo na celu imovinu ili na deo imovine poreskog obveznika, sve dok se poreski dug ne plati.

4. Osim u slučaju kada je oduzeta imovina kvarljiva, imovina koju oduzima PUK se ne prodaje ili otuđuje sve dok ne prođe rok od trideset (30) dana od dana dostave obaveštenja o oduzimanju prema stavu 6. člana 30. ovog zakona ili do okončanja žalbenih postupaka predviđenih ovim zakonom, koji god da je poslednji. Kada je oduzeta imovina prodata ili otuđena, sav novac čuva PUK za kreditiranje poreskog obveznika sve dok se stvar za koju je izjavljena žalba konačno ne reši, nakon čega se poreskom obvezniku isplaćuje naknada u skladu sa stavom 5. ovog člana ili se izvrši umanjenje neisplaćenog iznosa prema stavu 6. ovog člana, zavisno od slučaja.

5. Ako je slučaj za koji je izjavljena žalba konačno rešen u korist poreskog obveznika, PUK vraća sav preplaćeni porez, zajedno sa kamatom obračunatom po stopi koju utvrđuje Ministarstvo za svaki kalendarski mesec od dana uplate od strane poreskog obveznika do dana kada PUK uputi naknadu Ministarstvu za isplatu.

6. Ako je slučaj za koji je izjavljena žalba konačno rešen u korist PUK-a, poreski obveznik plaća neplaćeni porez, kazne i kamate koje su procenjene do rešavanja slučaja.

Član 118. Međunarodna pravila

1. Kada se postojeći poreski zakoni Kosova, u pogledu međunarodnog oporezivanja, ne tretiraju oporezivanje međunarodnih transakcija, oni se mogu tumačiti Direktivama Evropske unije, kao i međunarodnim pravilima i načelima.

2. Kada postojeći poreski zakoni koji se odnose na dvostruko medunarodno-pravno oporezivanje, prihoda i kapitala lica u Republici Kosovo ne tretiraju takvo oporezivanje, oni se tumače po načelima OECD Modela poreske konvencije o prihodu i kapitalu, Model konvencija Ujedinjenih nacija o dvostrukom oporezivanju u cilju izbegavanja dvostrukog oporezivanja takvog prihoda i kapitala.

3. Kada postojeći poreski zakoni koji se odnose na oporezivanje transakcija PDV-a za robe i usluge dobra i usluge ne tretiraju takvo oporezivanje, oni se mogu tumačiti po načelima Direktiva sistema PDV-a Evropske unije i presudama Evropskog suda pravde.

POGLAVLJE XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Neni 119. Prelazne odredbe

1. Stupanjem na snagu ovog zakona, sve žalbe po ovom zakonu podnose se Odboru šest (6) meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

2. Fiskalni odsek pri relevantnom суду nastavlja са решавањем свих жалби примљених до ступања на снагу овог закона, као и са приhvatanjem жалби шест (6) месеци након ступања на снагу овог закона.

3. Сви поступци покренути пре ступања на снагу овог закона одвијају се у складу са законодавством које је било на снази у време покретања тих поступака.

Član 120.

Izmena i dopuna Zakona br.08/L-196 o platama u javnom sektoru

1. Nakon ступања на снагу овог закона утврђује се платни разред који се примењује на функције, положаје или називе запослених у Пореској управи Косова на основу одредби relevantnog Zakona o platama u javnom sektoru, који је еквивалентан и у складу са „Prilogom br.6.1 – Carina Kosova“ relevantnog Zakona o platama u javnom sektoru.

2. Prilog br. 6.3. – Poreska uprava Kosova je u prilogu ovog zakona.

3. Ovaj члан почиње да се примењује након усвајања Poslovnika o unutrašnjoj организацији и систематизацији радних места у Пореској управи Косова.

Član 121.

Podzakonska akta

Подзаконске акте утврђене овим законом доносе министар и Влада у року од једне (1) године од дана ступања на снагу овог закона.

Član 122.

Ukidanje

1. Stupanjem на снагу овог закона укидају се:

1.1. Zakon br.03/L-222 o poreskoj administraciji i postupcima;

1.2. Zakon br.04/L-102 за измену и допуну Zakona o poreskoj upravi i poreskom postupku br.03/L-222; i

1.3. Zakon br.04/L-223 o dopunama i izmenama Zakona br.03/L-222 o poreskoj administraciji i procedure, изменjen i допунjen Zakonom br. 04/L-102.

Član 123.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br.08/L-257
14. decembar 2023. godine

Glauk KONJUFCA

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

PRILOG

PRILOG BR. 6.3 – PORESKA UPRAVA KOSOVA (PUK)					
BR.	NAZIV POLOŽAJA	GRUPA	RAZRED	KOEFICIJENT	OBLAST PRIMENE
1	Izvršni direktor PUK-a	N	N1	14.5	
2	Zamenici izvršnog direktora PUK-a		N1	12	
3	Direktor odeljenja PUK-a		N2	11	
	Regionalni direktor PUK-a		N3	10.4	
4	Šef odseka PUK-a		N4	9.4	
5	Viši poreski službenik 1 (četvrti poreski nivo)		N5	8.4	
6	Viši poreski službenik 2 (treći poreski nivo)		N6	7.8	
7	Viši poreski službenik 3 (drugi poreski nivo)		N7	7.4	
8	Viši poreski službenik 4 (prvi poreski nivo)		N8	6.5	
9	Tehnički pomoćnik za podršku		N9	4.5	